VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 56 — Vol. XLIX vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, toukok. 15 p. 1965 — Saturday, May 15, 1965

Autojen pakollista tarkistamista kokeillaan nyt Ontariossa

Toronto. — Torstaina ilmoitettiin täällä, että ensi maanantaista lähtien aloitetaan ontariolaisten autojen ajokuntoisuuden pakollinen tarkistaminen.

Aluksi järjestetään kaksi tarkistusjoukkuetta, joissa kummassakin kahdeksan tai yhdeksän maakuntapoliisia ja transporttiministeriön palveluksessa olevaa henkilöä. Nämä tulevat toimimaan maantiellä 7 Perthista länteen ja maantiellä 5 Cooksvillesta länteen.

Autojen kuntoisuuden tarkistamista on suunniteltu jo useiden kuukausien aikana, mutta lopullinen päätös tästä toimenpiteestä annettiin vasta sen jälkeen kun ilmoitettiin tällä viikolla, että ontariolaiset autonajurit olivat aiheuttaneet tämän vuoden ensimmäisen neljänneksen kuluessa enemmän onnettomuuksia kuin minään vastaavana aikana aikaisemmin. Tilastot osoittavat, että kaikkiaan 272 ihmistä oli kuollut maakunnan maanteillä tämän vuoden ensimmäisen kolmen kuukauden kuluessa.

Kumpikin tarkistusryhmä tulee liikkumaan alueelta toiselle kautta maakunnan viettäen kaksi tai kolme päivää kullakin paikkakunnalla. Tarkoituksena on jatkaa tätä tarkistamista heinäkuun 23 päivään asti, minkä jälkeen transporttiministeri ja Ontarion maakuntapoliisilaitos harkitsevat sen kannattavaisuutta.

Suunnitelman mukaan Ontarion maakuntapoliisi pysäyttää autoilijan ja transporttiministeriön edustajat vaativat häneltä todistusta siitä, että hänen autonsa on vakuutettu. Viranomaiset sanovat, että jokaisessa viidennessä tapauksessa tullaan pyytämään vahvistusta siitä, että vakuutustodiste on oikea.

Tämän jälkeen auto tarkistetaan etu-, taka- ja merkki valojen, tuulilasin pyyhkimet, jarrujen, äänenvaimentajan, pakoputken, renkaiden, ohjauslaitteiden kunnossa olemisen varmistamiseksi.

Tarkistuksen odotetaan kestävän noin 10 minuuttia ja tarkistajien uskotaan kykenevän tarkistamaan noin 200 autoa päivässä. Tämän mennessä suoritetut vapaaehtoiset tarkistamiset ovat kestäneet noin 7 minuuttia, mutta niiden yhteydessä ei ole vaadittu jotta autoilija näyttäisi ajokorttinsa ja todistusta siitä, että hän on vakuutettu vahingon varalta.

Tarkistamisen jälkeen annetaan autoilijalle kopio raportista, mihin on merkitty hänen autonsa mekaaninen kuntoisuus. Jos auto on kaikin puolin hyvässä kunnossa, niin sen tuulilasiin kiinnitetään vihreä lappu, mihin on merkitty tarkistuspäivänmäärä. Jos auto ei tarkistajia tyydyttävässä kunnossa, niin häntä kehoitetaan korjuuttamaan se ja todistamaan myöhemmin maakuntapoliisille, että tarpeelliset työt oli suoritettu.

Näitä pakollisia tarkistuksia on suoritettu jo viime vuoden kuluessa aika-ajoittain Torontossa ja vähäisemmässä määrässä Windsorissa. Tämä on tapahtunut useinkin siten, että poliisi on pysäyttänyt autoja, jotka ovat näyttäneet olevan vaarallisessa kunnossa.

Viranomaiset ilmoittavat, että he ovat valmiit ulottamaan laajemmaksi tätä tarkistamista jos se osoittautuu vaikuttavaksi. Transporttiministeriöllä on käytettävissään kahdeksat tarkistuslaitteet. Kaksi näistä on nyt määrätty käytettäksi pakollisia tarkistamisia varten ja kuusi muuta on käytössä vapaaehtoisia tarkistuksia varten.

Tähän mennessä vain yhdessä kaupungissa Canadassa, Vancouverissa on kaikkien autojen tarkistaminen pakollista kahdesti vuodessa.

Professorit ja opiskelijat ovat sotajalalla Stevensonia vastaan

Vaativat Toronton yliopistoa peruuttamaan kunnianosoituspäätöksensä, mikä voitaisiin tulkita USAn sotaohjelman vahvistamiseksi

Toronto. — Toronton Yliopiston tiedekuntaan kuuluva ryhmä professoreja ja opiskelijain yhdistys ovat esittäneet erikseen, mutta sisällöltään samanlaisen vastalauseen siitä kun mainittu oppilaitos aikoo antaa kunniatohtorin tittelin Yhdysvaltain YK:n valtuutetulle, Adlai Stevensonille.

Niin nämä professorit kuin opiskelijatkin vaativat yliopiston johtoa peruuttamaan tämän suunnitelman selittäen, että jos tällainen kunnianosoitus annetaan mr. Stevensonille toukokuun 28 pnä, kuten on aikomus, sitä pidetään Yhdysvaltain Vietnam-ohjelman tukemisena.

Yliopiston tiedekunnan kirjeen allekirjoittajina on seuraavat professorit: J. M. S. Careless, David Savan (filosoofi), W. H. Nelson (historioitsija), Leslie Dewart, Millard McLure (Victoria University) ja L. H. Trainor fyysikko) sekä apulaisprofessorit K. W. McNaught (historioitsija) ja Chandler Davis (matemaatikko).

Yliopiston senaatti käsittelee nämä protestikirjelmät perjantai-iltana, sanoi yliopiston presidentti Dr. Claude Bissell torstaina, mutta esitti samalla mielipiteen, että tehtyä päätöstä ei todennäköisesti muuteta.

Professorien allekirjoittamassa kirjeessä sanotaan valitettavaksi seikaksi sitä, jos kunniatohtorin arvo annetaan mr. Stevensonille.

"Me ehdotamme ,että tätä kunniatitteliä ei anneta mr. Stevensonille, ettei tule yleistä väärinkäsitystä, että yliopisto, jonka jäsenyydestä me olemme ylpeitä, hyväksyy Pohjois-Vietnamin pommituksen", sanotaan professorien toukok. 10 pnä lähettämässä kirjeessä.

"Mr. Stevenson on viimeksikuluneitten vuosien aikana antanut tyrmistyneelle maailmalle hallituksensa virallisia selityksiä sotatoimien laajentamisesta Vietnamissa. Järkiperäisyydessään se (sodan laajentamis-) ohjelma vaatii tosiasiain vakavaa vääristelyä ja sen tavoitteet nostavat idän-ja-lännen välisen valtataistelun Vietnamin itsemääräämisoikeuden yläpuolelle sekä maailman rauhantarpeen edelle. Omanarvontuntoaan ei voi säilyttää kukaan joka yhtyy tähän ohjelmaan, olkoot diplomaattiset tottelevaisuusväitökset mitä tahansa."

Toisen protestikirjeen lähettäjä on opiskelijain union rauhankomitea. Se on päivätty toukokuun 5 pnä ja sen allekirjoittajana on opiskelijain unionin presidentti Gary Teeple. Opiskelijain kirjeessä sanotaan:

"Mr Stevenson on halunnut jäädä Yhdysvaltain hallituksen ohjelmaa kuvaavan raakuuden ja vääristelyn puhemieheksi. Tästä syystä me katsomme, ettei hänelle pitäisi antaa oppilaitoksen kunnianosoitusta.

"Tämän vuoksi kehoitamme yliopiston senaattia toukokuun 14 päivän kokouksessaan muuttamaan sen päätöksen, minkä perusteella pitäisi nykytilanteessa annettaman kunniatitteli mr Stevensonille. Jos tätä päätöstä ei muuteta, se halventaa tämän oppilaitoksen perinteellistä oppilaitos- ja humaanisuusmainetta.

Yllämainittu prof. McNaught sanoi torstaina, että professorien ja opiskelijain protestikirjeet laadittiin täysin erillisesti niin, ettei asiasta ollut mitään ennakkokeskustelua professorien ja opiskelijain välillä.

Yliopiston presidentti tri Bissell sanoi torstaina, että professorien protestikirjelmä on hyvä oppiaineiden asiakirja ja että nämä professorit ovat hyvin arvossapidettyjä henkilöitä, mutta hänen mielestään heitä on "vain 8".

NATO kieltäytyi tukemasta USAn Saigonin ohjelmaa

Lontoo. — Yhdysvallat ei saanut NATOn ulkoministerineuvoston konferenssia antamaan hyväksymislausuntoa USAn hyökkäyksille Pohjois-Vietnamia vastaan.

Amerikkalaiset tulivat Lontoossa tällä viikolla pidettyyn ulkoministerineuvoston kokoukseen siinä hyvässä toivossa, että NATO-liiton 14 muuta jäsenvaltaa saadaan antamaan hyväksymisensä Yhdysvaltain sotatoimien laajentamiselle Vietnamissa.

Mutta kokouksen päätyttyä julkaistiin torstaina Vietnamin asioista niin pyöreä lausunto, että se voi tyydyttää kaikkia — paitsi ei Washingtonia.

Siinä sanotaan vain, että Vietnamin — kuten Malesian ja Dominikaanisen tasavallankin — taistelut ovat aiheuttaneet "vakavan vaaran" maailman rauhalle.

Mutta vaikka tämä kommunikea vesitettiin Yhdysvaltain ja Ranskan erimielisyyksien vuoksi mitään sanomattomaksi ylimainituilta kohdalta, niin Ranskan vaatimuksesta liitettiin kuitenkin asiakirjaan kohta, missä sanotaan, että "kaikilla kansoilla on oikeus elää rauhassa itse valitsemansa hallituksen alaisuudessa."

YAT katkaisi suhteensa Bonniin

Kairo. — Yhdistynyt Arabitasavalta ilmoitti tällä viikolla, että se oli katkaissut diplomaattiset suhteensa Länsi-Saksaan siitä syystä, että Länsi Saksa oli ryhtynyt diplomaattisiin suhteisiin Israelin kanssa.

Samalla ilmoitettiin arvovaltaisista piireistä, että YATn presidentti Nasser on suunnitellut konsulaatin perustamista Itä-Saksaan muutamien seuraavien päivien kuluessa — mahdollisesti samanaikaisesti kuin Länsi-Saksan suurlähettiläs matkustaa Israeliin. Ulkoministeriön virkailija Saad El Fatatry on jo valittu suorittamaan konsulin tehtäviä Itä-Saksassa.

Länsi-Saksan mustan- ja kullanvärinen lippu laskettiin alas tangosta lähetystötalon edustalla ja tilalle kohotettiin Italian lippu. Italia tulee huolehtimaan Länsi-Saksan edustamisesta maassa ja Egyptiä edustaa Afghanistan Länsi-Saksassa.

OSAn jäsen Brasilia antoi 'nokkarautaa' Yhdysvalloille

Rio de Janeiro. — Jo tällä viikolla oli havaittavissa, että Brasilia ei olekaan niin ehdottomasti Yhdysvaltain politiikan kannalla Dominikaaniseen tasavaltaan nähden kuin aikaisemmin uskottiin.

Joissakin piireissä sanottiin kuitenkin, että Brasilia oli vielä teknillisesti Yhdysvaltain kannan puolesta ja valmis lähettämään asejoukkoja Yhdysvaltain suunnittelemiin Dominikaaniseen tasavaltaan kuljetettaviin asevoimiin.

Mutta samalla on viitattu siihen, että eräs lähellä presidentti Humberto Castello Brancan hallitusta oleva kansanedustaja oli pitänyt jokseenkin tulisen amerikkalaisvastaisen puheen, mistä päättäen maan korkein johto voinee olla uudelleen harkitsemassa aikaisempia päätöksiään.

"Se, että olemme suostuneet lähettämään asevoimia", sanoi kansanedustaja Bilac Pinto, "ei vapauta meitä siitä velvollisuudesta, että meidän on tarmokkaasti arvosteltava Yhdysvaltoja käyttäytymisestään sen lähettäessä sotilaita Dominikaaniseen tasavaltaan saamatta aikaisemmin valtuudet sitä varten Amerikan valtojen järjestöltä."

Uusdemokraatti ehdotti senaatin hävittämistä

Ottawa. — Liittoparlamentin alahuoneessa ilmaistiin tällä viikolla jälleen mielipiteitä, että senaatti, minkä jäsenet nimitetään eliniäkseen, olisi hävitettävä.

Eräs uusdemokraatti sanoi, että jos on tarpeellista järjestää jonkinlainen turvapaikka niille parlamentaarikoille, joiden poliittisesti hyödylliset päivät ovat menneet, niin näille uskollisille palvelijoille voitaisiin järjestää jonkinlainen muu turva, sellainen esimerkiksi kuin Ranskan kunnialegiona. Colin Cameron (NDP-Nanaimo-Cowichon) ehdotti tätä viime keskiviikkoisessa istunnossa alahuoneen keskustellessa hallituksen ehdotuksesta jotta tulevat senaattorit siirrettäisiin eläkkeelle 75 vuoden ikäisinä ja annettaisiin heille $8,000 vuosieläke.

Hallitus on ehdottanut, että nyt senatissa olevat henkilöt voisivat omavalintaisesti joko jäädä edelleen senaattiin tai siirtyä eläkkeelle.

Mr Cameron oli sitä mieltä, että jos pääministeri katsoo jotta joitakin hänen poliittisia kannattajiaan olisi palkittava jollain tavalla, niin sen sijaan, että hän nimittäisi heidät senaattiin, olisi järjestettävä jokin toinen keino, esimerkiksi sellaisen järjestön perustaminen kuin Ranskan kunnialegiona, minkä jäsenyys merkitsisi huomattavan eläkkeen myöntämistä.

Hän tähdensi, että vaikka hyväksyttäisiinkin laki, minkä mukaisesti siirrettäisiin 75 ikävuotta täyttäneet senaattorit $8,000 vuosieläkkeelle, niin vallassa olevan hallituksen taholta vain nimitettäisiin uusia senaattoreja, jotka tulisivat nauttimaan $15,000 vuosipalkasta. Tästä syystä hän oli sitä mieltä, että ainoa ratkaisu olisi se, että senaatti hävitettäisiin kokonaan.

Valtataistelu Santo Domingossa jatkuu

Sekasortoisessa tasavallassa ei todellista hallitusta; USA siirtänyt sinne panssarivaunuja

Santo Domingo. — Tilanne Dominikaanisessa Tasavallassa on yhä edelleen melkoisen epäselvä ja taistelu vallasta perustuslaillisten kapinallisten johtajan, eversti Francisco Caamanon ja viime viikolla syntyneen 5-jäsenisen hallituksen johtajan, prikaatinkenraali Antonio Imbert Barreran välillä jatkuu. Taistelu vallantavoittelijain välillä on puhjennut mm. Amerikan valtioiden järjestön, OAS:n, edustuksesta.

OAS:n Santo Domingossa käynyt valtuuskunta on lausunnossaan Washingtonissa huomauttanut, että maassa vallitsee sekasorto eikä todellista hallitusta ole olemassa.

Samaan aikaan Santo Domingoon hyökänneet amerikkalaiset vahvistavat asemiaan. Uutiset kertoivat USA:n merijalkaväen sotilalden siirtäneen 10 panssarivaunua ja haupitsin Santo Domingoon.

Washington. — Eversti Francisco Caamanon johtama Dominikaanisen tasavallan kapinallishallitus ilmoitti viikon alussa, ettei se ota yhteyttä Amerikan valtojen järjestöön ennen kuin sen Washingtonissa oleva valtuutettu on hyväksytty järjestön 10. ministerikokoukseen.

Caamanon hallituksen ulkoministeri Jottin Cury ilmoitti päätöksestä sähkeitse OASn ministerikonferenssin puheenjohtajalle, Guillermo Sevilla-Savasalle.

Cury esitti hallituksen virallisen vastalauseen sen johdosta, että OAS oli päättänyt pitää kenraali Antonio Imbert Barreran hallituksen valtuutettua, Bonilla Atilesia Dominikaanisen tasavallan virallisena edustajana.

Cury mainitsi OASn päätöksen huonontavan suuresti Dominikaanisen tasavallan tilannetta ja vaarantavan aselepoopimuksen, joka solmittiin OASn välityksellä.

Lievä maanjäristys jälleen Alaskassa

Anchorage. — Anchoragessa, Sewardissa ja Kenaissa Alaskassa tunnettiin jälleen maanjäristys keskiviikkona, mutta mistään omaisuusvahingoista ei ilmoitettu.

Useissa tiedotuksissa sanottiin, että talojen seinillä olevat kuvataulut olivat useissa tapauksissa kallistuneet, astiat kaapeissa ja ikkunat helisseet, mutta mitään vakavampaa ei ollut tapahtunut. Maanjäristys tuntui noin 20 sekuntin ajan.

Alaskan yliopiston seismograafi Fairbanksissa osoitti, että maanjäristyksen voimakkuus oli pisteessä 6 Richterin kaavan mukaan.

Perun edustaja saapunut Suomeen

Helsinki. — Peru perustaa maahamme suurlähetystön. Maanantaina iltapäivällä saapui Suomeen uuden lähetystön suurlähettiläs Ponce Sobreville puolisoineen. Häntä oli Helsingin lentoasemalla vastassa ulkoasiainministeriön protokollaosaston päällikkö Reino Palas.

Suuri kobolttivarkaus aiheuttaa "ihmettelyä"

Ottawa. — Hallitusviranomaiset ovat kahdessa suhteessa ihmeissään siitä kun Delorasta, Ontariosta varastettiin peräti 160 tonnia kobolttia, jonka uskotaan edustavan suurinta osaa tämän strategisen metallin määrästä, mikä on hallituksemme varastoissa.

Miten tämä kobolttimäärä varastettiin ja mihin se on viety, ovat ne pääkysymykset, mitkä askaruttavat nyt viranomaisten mieliä.

"Mitä te tekisitte 300,000 paunalla kobolttia," kysyi hämillään eräs hallitusviranomainen täällä?

Teollisuusasiain ministeri C. M. Drury sanoi alahuoneen istunnossa tiistaina, että Ontarion maakuntapoliisi tutkii tätä $550,000 arvoista varkautta.

'Varastettu koboltti ei ole ainoastaan strategista materiaalia, vaan myös hallituksen omaisuutta ja niinmuodoin hallitus haluaa tietää, mitä cn sille tapahtunut.

Koboltti on punertavaa, monessa suhteessa nikkelimäistä ainetta ja siviilitarkoituksiin käytettynä, sitä voitaisiin käyttää maalin valmistamisessa ja teräksen lujittamisessa.

Tämä varkaus havaittiin viime viikolla kun hallitus päätti, että tämä kobolttivarasto myönnetään siviilikäyttöön. Varkaat olivat tyhjentäneet 268 tynnyristä 254 ja täyttäneet ne hiekalla.

Mr. Drury antoi ymmärtää, että Deloro-kaivos- ja sulatto-yhtiö, mikä on varastoinut tätä metallia hallitukselle vuodesta 1958 lähtien, voi joutua maksamaan tämän metallin siksi, kun yhtiö antoi metallin varastamisen tapahtua. Sitä ei oltu vakuutettu varkautta vastaan.

Varastoimissopimuksen mukaan yhtiön oli määrä tutkia neljä kertaa vuodessa, että koboltti on tallella. Huhtikuun 1 pnä annetun viimeisen raportin mukaan koko kobolttimäärä oli vielä varastossa.

Japanissa suurta vastenmielisyyttä Yhdysvaltain Vietnam-kantaa kohtaan

Tokio. — Huolimatta niin Yhdysvaltain kuin Japaninkin hallituksien yrityksistä vakuttaa ,että Yhdysvaltain kannaotto Vietnamiin nähden on oikea, tarkkailijat täällä ovat havainneet että kansa yleisesti on omaksunut vastustavan kannan näille mielipiteille.

Yhdysvaltain kannanoton puolustaminen on käynyt vaikeammaksi senkin johdosta ,että japanilaisten yliopistojen virkailijat ovat osoittaneet haluttomuutta silloin kun heitä on pyydetty järjestämään puhetilaisuuksia yhdysvaltalaisille puhemiehille.

Viime aikoina on tapahtunut siten, että Yhdysvaltain suurlähettiläs Edwin O. Reicschauer ja Yhdysvaltain valtioministeriön poliittisen neuvonantakomitean puheenjohtaja Walter D. Boston olivat estettyjä pitämästä puheita heille aikaisemmin järjestetyissä tilaisuuksissa siitä syystä, että vasemmistolaiset opiskelijain järjestöt olivat protestoineet näiden yhdysvaltalaisten esiintymistä vastaan. Kaiken tämän lisäksi suurlähettilään vaimolta on kielletty oikeus vierailla yliopiston sairaalassa ja kirjastossa.

Japanilaiset ovat reagoineet useimmalla muulla tavalla sen johdosta, että yhdysvaltalaiset ovat käyttäytyneet heidän mielestään sopimattomasti — erikoisestikin pommittaessa Pohjois-Vietnamia. Viime aikoina on nähty useita marsseja kohti Yhdysvaltain lähetystötaloa ja yhdysvaltalaisvastaisia mielenosoituksia puistoissa. Tässä yhteydessä on myös huomioitava se, että aikakausjulkaisuissa ja uutislehtien otsikoissa, sekä toimitukselle kirjoitetuissa kirjeissä on arvosteltu jokseenkin terävästi yhdysvaltalaista asennoitumista.

Japanin laajimmin levinnyt lehti Asahi ilmoitti tällä viikolla, että se oli saanut 1,233 kirjettä lukijoiltaan koskien Yhdysvaltain suhtautumista Vietnamin asioihin ja että vain neljässä näissä kirjeistä oli kannatettu Yhdysvaltain kannanottoa. Useissa näissä kirjeissä sanottiin, että Vietnamin sisällissota on todellisuudessa kuvastus kansallismielisestä liikehtimisestä ja että Yhdysvallat, sekaantuessaan Etelä-Vietnamin asioihin ,oli seuraamassa samaa militaristista suuntaa kuin se, joka johti Japanin turmioon toisessa maailmansodassa silloin kun japanilaiset sotilaat yrittivät valloittaa Kiinan.

CANADAN HALLITUS EI TUNNUSTANUT DOMINIKAANISIA KAPINALLISIA

Ottawa. — Canadan hallitus on ilmoittanut, että se on kieltäytynyt suostumasta eversti Francisco Caamano Denon hallituksen pyyntöön jotta se tunnustettaisiin canadalaisella taholla Dominikaanisen tasavallan hallitukseksi.

Pääministeri Pearson ilmoitti parlamentin alahuoneessa tällä viikolla, että eversti Caamano, joka valittiin äskettäin väliaikaiseksi perustuslailliseksi presidentiksi ja maanpaossa olevan Juan Boschin seuraajaksi, oli lähestynyt Canadan hallitusta tarkoituksella saada johtamalleen hallitukselle diplomaattisen tunnustuksen Canadalta.

Mr Pearson sanoi kuitenkin, että hänen johtamansa hallitus ei ollut sitä mieltä jotta eversti Caamano olisi oikeutettu vaatimaan sellaista tunnustamista.

Kun uusdemokraattien johtaja T. C. Douglas ja uusdemokraatti H. W. Herridge esittivät hänelle kysymyksiä tämän päätöksen johdosta pääministeri sanoi hallituksen saaneen tietoonsa jotta kommunistiset ainekset olivat tunkeutuneet siihen joukkoon, joka tällä hetkellä johtaa kapinallisten voimia.

Samalla hän kieltäytyi kuitenkin lausumasta mielipidettään siitä josko kommunistiset ainekset olivat todella kapinallisten joukkojen johdosta.

Hän lisäsi tähän, että hän oli saanut tietonsa Yhdysvaltain valtioministeriöltä ja Santo Domingossa olevilta canadalaisilta edustajilta.

Mr Pearson sanoi, että hän on todella mielissään siitä, että Amerikan valtojen järjestöllä on rauhanlähetystö Santo Domingossa ja suunnittelee rauhanjoukkojen täydentämistä Latinalaisen Amerikan maista sekä Yhdysvalloista.

VIIME TIEDOT

Quebec. — Kulttuuriministeri Pierre Laporte matkusti eilen (torstaina) Pariisiin, missä hänen on määrä tavata Ranskan kulttuuriasiain ministeri Andre Malraus maanantaina keskustellakseen toisesta Quebecin maakunnan ja Ranskan välisestä sopimuksesta .Mr. Laporte ilmoitti, että kysymyksessä on pääasiallisesti kulttuurivaihto Canadan ranskalaisen maakunnan ja Ranskan välillä.

Peking. — Kiinassa aloitettiin eilen valtavat mielenosoitukset sen johdosta, että Yhdysvallat oli aseellisesti sekaantunut Dominikaanisen Tasavallan sisäisiin asioihin. Tässä Kiinan kansantasavallan pääkaupungissa odotetaan miljoonien ihmisten osallistuvan näihin kansan tahtoa osoittaviin tilaisuuksiin seuraavan kahden tai kolmen päivän kuluessa. Samanlaisia tilaisuuksia odotetaan järjestettävän useimmissa muissakin Kiinan kaupungeissa.

Battleford, Sask. — Tuomari A. J. Policha antoi täällä eilen päätöksensä jonka mukaisesti Canadan intiaanit eivät ole velvollisia maksamaan sairaala- ja lääkintävakuutusmaksuja. Hänen päätöksensä perustuu siihen, että Britannian kuningatar Victoria oli hyväksynyt v. 1876 sopimuksen, missä määrätään jotta Canadan intiaaneille oli varattava vapaa lääkintähuolto.

Quebec. — Quebecin pääministeri Jean Lesage ilmoitti eilen, että maakuntahallitus oli eilen torstaina hyväksynyt ehdotuksensa eläkelaiksi ja että se esitetään ensimmäiseltä lukemista varten seuraavana päivänä.

BELL-PUHELINYHTIÖ VAATII LISÄÄ VOITTOPROSENTTEJA

Ottawa. — Eräs yhdysvaltalainen taloustieteilijä väitti tällä viikolla transporttikomission edessä, että Bell Telephone-yhtiön on saatava lisää voittoa sijoituksistaan jos aiotaan, että investiointi yhtiöön lisääntyisi.

Wisconsinin yliopiston taloustiedekunnan professori tri W. A. Morton sanoi, että Bell-yhtiön osakkeet ovat laahustaneet (arvon nousussa) osakepörsseissä.

Hän esitti 7,000-sanaa käsittävän katsauksen Bell-yhtiön voittohistoriasta ja sanoi, että viime vuoden voitto edusti 6.3 prosenttia sijoitetusta pääomasta.

Transporttikomission tehtäväksi oli jätetty harkita josko voitaisiin sallia Bell-yhtiön korottaa voittoilumahdollisuuttaan.

Nykyään sallitaan tämän yhtiön saada $2.43 voittoa osaketta kohden, mutta siitä huolimatta on todettu, että yhtiön osakkeenomistajat — tai ainakin yhtiö — on saanut viimeisen kuuden vuoden kuluessa huomattavasti enemmän voittoa kuin tämä summa, korkeimman tason noustessa $2.71:iin v. 1964.

Joisakin piireissä on jo ilmaistu se mielipide, että jos Bell-yhtiön sallitaan korottaa voittoprosenttiaan, niin se merkitsisi hyvin yksinkertaisesti sitä, että puhelinmaksuja myös korotettaisiin.

Canadalaisia Vietnamin rauhan puolesta

Toronto. — Rauhanpuolustajat täällä ilmoittivat tällä viikolla, että tulevan viikonvaihteessa (toukok. 15—16) järjestetään Ottawassa pidettäväksi mielenosoitus, missä protestoidaan sen johdosta, että Yhdysvallat jatkaa interventiotaan Vietnamissa.

Mielenosoitus järjestetään Canadian Committee on Vietnamin toimesta. Mainittu komitea koostuu pääasiallisesti unitaarisen kirkon ja torontolaisten Society of Friends-järjestöjen jäsenistä.

Mielenosoituksen järjestäjien tarkoituksena on saada heidän edustajansa pääministeri Pearsonin ja kaikkien puolueiden johtajien sekä mahdollisimman usean parlamentin jäsenen puheille esittääkseen heille vetoomuksen missä kehoitetaan Canadaa uudelleen tarkistamaan rooliansa nykyisessä maailman kriisissä ja parlamentilta keskustelemaan tästä asiasta.

Anomuksessa sanotaan ,että sen allekirjoittajat eivät hyväksy Canadan nykyistä politiikkaa. "Uskomme jotta on vielä mahdollista ilmoittaa Yhdysvaltain hallitukselle, että Canada vastustaa siviilien pommittamista Pohjois-Vietnamissa sekä Pohjois-Vietnamin alueelle tunkeutumista.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69

Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 — USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 — Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Maho NATO-kokous

Lontoossa Englannissa kokoontunut NATOn ulkoministerien konferenssi lopetti eilen, päivää ennen määräaikaa, kokouksensa julkaisemalla kommunikean, josta ilmenee, että kokous oli täysin maho, eli hedelmätön.

Kuten tiedetään, Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Rusk tiedoitti kokouksen alussa, että hän ei voi Dominikaanisen Tasavallan kriisin johdosta nyt osallistua tähän ulkoministerien konferenssiin. Mutta Lontoossa meni ilmeisesti "jotain vääriin" siinä määrin, että mr. Rusk katsoi tarpeelliseksi mennä sinne kuitenkin.

Ulkoministerikonferenssi pidettiin lukittujen ovien takana, mutta siitä huolimatta on saatu tietoja, että mr. Ruskin tarkoituksena oli saada kokouksen hyväksymään julkilausuman, missä NATO-liitto kannattaisi Yhdysvaltain yksipuolisia sotatoimia Vietnamissa ja Dominikaanisessa Tasavallassa. Näin ei kuitenkaan tapahtunut. Kokouksen päätyttyä julkaistussa kommunikeassa ei ole yhtään sanaa Yhdysvaltain sotatoimien tukemisesta mainituissa maissa, vaan tyydytään toteamaan, että kokouksessa "keskusteltiin perusteellisesti kansainvälisistä asioista ja erikoisesti alueellisista jännitystilanteista sellaisissa paikoissa kuin Malesia, Vietnam ja Dominikaaninen Tasavalta ja eräät muut Latinalaiset maat, missä on suuri vakava uhka kansainväliselle turvallisuudelle ja rauhalle. He (NATO-liiton ulkoministerit) vahvistivat uudelleen ajatuksen, että kaikilla kansoilla on oikeus elää rauhassa ja itse haluamansa hallituksen alaisuudessa."

Kuten nähdään, tämä lausunto on niin "pyöreä" että sitä voidaan "tulkita" miten kuten kukin haluaa. Mutta tosiasia on kuitenkin, että siinä ei ole avoimesti edes puolta sanaa Yhdysvaltain sotatoimien puolesta sen paremmin Vietnamissa kuin Dominikaanisessa Tasavallassakaan, mutta toisaalla korostetaan kuitenkin "kaikkien kansojen oikeutta . . . elää itse haluamansa hallituksen alaisuudessa."

Selvää on, että Washingtonilla ei ole NATO-liiton ulkoministerien neuvoston konferenssin työstä mitään iloitsemisen aihetta. Ja kun siellä ei ilmeisestikään ollut mitään sellaista puhuttavaa, mistä olisi ollut USAlle edes toivoa, niin kokous lopetettiin päivää ennen määräaikaa, mikä sellaisenaan oli tietenkin asiallinen toimenpide.

Näin virallisten tietojen kohdalta.

Lontoon kokouksen lukittujen ovien takaa saadut epävirallisen tiedot viittaavat kuitenkin siihen, että USAn asema oli siellä vieläkin tukalampi. Kuten toisessa yhteydessä osoitetaan, Britannian pääministeri Wilson arvosteli laajalla rintamalohkolla Yhdysvaltain ulkopolitiikkaa. Ranskan ulkoministerin sanotaan vaatineen avoimesti, että Yhdysvaltain tulee vetää sotajoukkonsa pois Vietnamista. Toiset NATO-maat, erikoisesti Norja, Tanska, Alankomaat ja myös Canada ilmaisivat huolestuneisuutensa Yhdysvaltain hyökkäävästä ulkopolitiikasta. Esimerkiksi Norjan ja Alankomaiden edustajat ilmaisivat huolestuneisuutensa Yhdysvaltain sotatoimista Vietnamissa ja Dominikaanisessa Tasavallassa. Norjan ulkoministeri Halvar Lange esitti suoraan epäilynsä siitä, onko Yhdysvalloilla mitään oikeutta sekaantua Vietnamin ja Dominikaanisen Tasavallan sisäisiin asioihin.

Ee siis ole ihme. vaikka NATO-kokous lopetettiinkin päivää ennen määräaikaa!

Ontuu molemmilla jaloilla

Porvarillisen diplomatiataidon perustana sanotaan olevan se, että osaa puheilla peittää totuuden.

Toisinaan on totuus kuitenkin siksi tunnettu ja näkyvä, että paraskin diplomaattinen puhetaito antaa molemmilla jaloilla ontuvia "selityksiä".

Näin kepulisti kävi Britannian ulkoministerille, Michael Stewartille, yrittäessään kiertäen ja kaartaen vastata hänelle maansa alahuoneen istunnossa tehtyyn suoraan kysymykseen Yhdysvaltain viimeisimmän hyökkäysoperation tiimoilta.

Työväenpuolueen vasemman siiven jäsenet syyttivät Britannian alahuoneen istunnossa tiistaina, että sekaantuessaan Dominikaanisen Tasavallan sisäisiin asioihin, Yhdysvaltain hallitus on loukannut sekä YKn peruskirjaa että Amerikan Valtojen Järjestöjen sääntöjä.

Vasemmistosiiven johtaja, Philip Noel-Baker sanoi, että lähettäessään asevoimiaan auttamaan fasistista junttaa, Yhdysvallat on aiheuttanut suurta huolestuneisuutta niille, jotka haluavat olla yhteistoiminnassa Washingtonin kanssa.

Työväenpuolueen toinen parlamenttijäsen, John Mendelson julisti, että kun joku hallitus määrittelee, mikä on kommunistista solutusta ja mikä ei, silloin vaarannetaan vapaata, demokraattista kehitystä eri maissa. Hän vaati puolueensa hallitusta sanoutumaan irti sellaisesta katsomuksesta niin YKssa kuin NATO-liitossakin.

Kolmas labouristi, Michael Foot sanoi puolestaan, että Britannialla on oikeus saada tietää, milloin aiotaan kotiuttaa Dominikaanisessa Tasavallassa olevat amerikkalaiset asevoimat.

Vastatessaan mr. Footin kysymykseen, ulkoasiain ministeri Michael Stewart turvautui vanhaan diplomaattiseen keinoon, eli siihen, että puhumalla voidaan rumatkin asiat kaunistella. Hän sanoi hallituksensa pitävän kiinni "alkuperäisestä katsantokannasta, että Yhdysvalloilla oli oikeus lähettää sotavoimia suojatakseen omia kansalaisiaan, ja siten on kiitollinen siitä suojelusta, mitä brittiläiskansalaiset ovat saaneet." (APn uutistieto).

Kuten tiedetään, tämä selitys ontuu molemmilla jaloillaan. Totta on, että Washington yritti aluksi oikeuttaa sekaantumisensa Dominikaanisen Tasavallan sisäisiin asioihin selittämällä, että tarkoitus on "suojella Amerikan kansalaisia ja muita." Mutta tämä meriselitys on aikoja sitten heitetty roskakoriin. Itse presidentti Johnson on julistanut, että todellisena tarkoituksena on estää "kommunistimielisten" voimien valtaan pääsy Dominikaanisessa Tasavallassa. Toisin sanoen tarkoitus on määrätä minkälaisen hallituksen Dominikaanisen Tasavallan kansan täytyy muodostaa ja hyväksyä.

Mutta niinhän se on, että huonoa asiaa joudutaan aina puolustamaan huonoilla aseilla.

TEXASIN ÖLJYSUVUT POLITIIKASSA

Viimeisten 15 vuoden aikana ovat Texasin miljonäärit joutuneet yleisen huomion kohteeksi sekä koti- että ulkomailla. 1950-luvun alussa heihin kiinnitettiin huomiota senaattori McCarthyn "epäamerikkalaista toimintaa" tutkivan komitean yhteydessä. Senaattorin johtamilla "noitavainoilla" oli takanaan Texasin öljymiljonäärien tuki. Presidentti Kennedyn murha toista vuotta sitten tapahtui Dallasissa Texasissa ja seuraajaksi tuli texasilainen Lyndon B. Johnson. Texas näytteli myös merkittävää osaa republikaanien viimevuotisessa ehdokasasettelussa, jonka tuloksena oli Barry Goldwaterin nimeäminen. Texasin öljymiljonäärien sanavalta USA:n politiikassa on melkoinen.

USA:n rikkaimmat perheet tosin ovat kotoisin New Yorkista, Pittsburghista, Detroitista ja Wilmingtonista, mutta Texas on New Yorkin jälkeen toisella sijalla USA:n osavaltioiden joukossa miljonäärien lukumäärän perusteella. USA:ssa on tällä hetkellä noin 150 perhettä tai "klaania", kuten Atlantin tällä puolen asia ilmaistaan, joiden omaisuus nousee yli 100 milj. dollarin. Niistä on 25 texasilaista. Heidän lisäkseen Texasissa on 80 perhettä, joiden omaisuus on 10 ja 100 miljoonan dollarin välillä. Texasin rikkaitten varallisuus on joko maaomaisuutta tai öljy-yhtiöiden osakkeita. Maan öljyrikkauden ansiosta saavat maanomistajat hyvät rahat luovuttaessaan maa-alueita öljy-yhtiöiden tutkimuskäyttöön. Jos tutkimukset tuottavat tuloksia, saa maanomistaja jopa 12 prosenttia osinkoja maan tuottamasta öljystä. Vuona 1950 oli Texasin alueesta kolmannes tällaisten tutkimus ja käyttösopimusten alaisena. Tämä tosiasia on sivuilmiönä aiheuttanut maanvuokran yleistä nousua myös niillä alueilla, joilla öljy-yhtiöt eivät operoi. Texasilainen öljypääoma eroaa itävaltioiden pääomasta sikäli, että omaisuudet ovat tiukasti perheiden hallinnassa. Texasin öljymiljonäärit eivät yleensä operoi suurilla kansainvälisillä markkinoilla, vaan ovat suurten öljy-yhtiöiden ulkopuolella tai niiden alaisia. Toimiessaan enimmäkseen "yksinäisinä susina" ei Texasin öljymiljonääreistä voida puhua ryhmänä samalla tavalla kuin puhutaan Morganin tai Rockefellerin finanssiyhtymistä.

Texasin rikkaimman suvun päämies on Robert Kleberg. Klebergit ovat USA:n suurin yksityinen maanomistaja. He omistavat kunnioitettavan laajoja maa-alueita myös Australiassa, Brasiliassa ja Argentiinassa, aikaisemmin myös Kuubassa. Perheen suurimmat tulot tulevat öljysopimuksista. Waggonerit, Richardsonit, Moodyt, Murchisonit, Postit, Corriganit ym. tulevat seuraavina järjestyksessä.

Useimpien Texasin miljonäärien rikkaudet ovat peräisin öljystä. Texas tuottikin v. 1962 noin 35% USA:n öljystä, mutta texasilaisen öljyn huippuasemat ovat suurten Wall Streetin yhtiöiden — Standard Oil, Allied Chemical — käsissä. Miltei kaikki Texasin "itsenäiset" öljy-yhtiöt ovat toisen luokan asemassa: ne tuottavat raakaöljyä, jonka jalostuksen suorittavat suuret, todella suuret öljy-yhtiöt. 1950-luvulla yrittivät Murchisonit murtautua suuryhtiöiden renkaan läpi kokoamalla texasilaiset yrittäjät yhteen, mutta epäonnistuivat. Huhtikuussa 1964 julkaisi Wall Street Journal "itsenäisten" öljyn tuottajien asemasta artikkelin, jossa todettiin, että niillä ei ole kilpailumahdollisuuksia. Viimeisten kolmen vuoden aikana ovat suuret öljy-yhtiöt vähä vähältä hankkineet käsiinsä "itsenäisiä" öljy-yhtiöitä. Tätä osoittaa Texasissa työskentelevien öljy-yhtiöiden lukumäärän lasku 6600:sta 6200:aan kolmen viimeisen vuoden aikana, toteaa Wall Street Journal mainitussa artikkelissaan.

Superior Oil Co., joka on USA:n suurin "riippumaton" öljy-yhtiö, sai vuonna 1957 toimiluvan Venezuelassa ja löysi rikkaan öljyesiintymän. Sen probleemaksi muodostui markkinointi: suuryhtiöiden kartellimuuria ei käynyt murtaminen ja niin yhtiö joutui v. 1960 myymään toimilupansa Texacolle, eräälle öljyn "suurista".

20 vuotta sitten Texasin silloinen kuvernööri O'Daniel sanoi, että Texas on New Yorkin "arvokkain ulkomainen omistus". Hän tarkoitti lausumallaan sitä, että Texasin suurimmat tehtaat olivat New Yorkin rahamiesten hallussa ja että Texasin omat pääomanomistajat saivat tyytyä toimittamaan raaka-aineita niiden käyttöön. Sen jälkeen ei Texasin talousrakenteessa ole tapahtunut erityisiä muutoksia. Texasin suurimmat tuotantolaitokset kuuluvat edelleenkin Du Pontille, Allied Chemicalille, Standard Oilille, Gulf Oilille ym. "suurille". Paremmin kuin öljyalalla ovat texasilaiset yrittäjät menestyneet pankki- ja vakuutusalalla, jossa texasilainen pääoma on viime aikoina yhä enemmän kietoutunut yhteen kalifornialaisen pääoman kanssa.

Texasin öljy- ja vakuutusmiehet ovat esittäneet aina melkoista osaa USA:n politiikassa. Se tosiasia, että useimmat Texasin miljonääreistä ovat julkisesti demokraatteja ei estä heitä ottamasta osaa myös republikaanien asioihin. Jokin aika sitten selitti texasilainen öljymies Haroldson Hunt olevansa "puoliksi demokraatti, puoliksi republikaani".

Viimeisten 30 vuoden aikana ovat texasilaiset olleet useasti vaa'an kielenä presidenttiehdokkaiden nimityksessä. Franklin Roosevelt sai kiittää voitostaan v. 1932 texasilaisia, samoin Dwight Eisenhower 1952.

Sodan jälkeisinä vuosina monet Texasin miljonääreistä ovat tukeneet äärioikeistolaisia aineksia. He olivat McCarthyn takana ja rahoittivat Goldwaterin tappioon päättynyttä ristiretkeä.

Texasilaiset rahamiehet ovat kuitenkin aina säilyttäneet manööverivapautensa pöliittisillakin markkinoilla. Näin tapahtui 1960 ja 1964 presidenttiehdokkaiden nimeämisen yhteydessä. Vuoden 1960 presidenttiehdokkaiden nimeämiskamppailussa Texas asettui Lyndon B. Johnsonin taakse pääasiassa Brown-veljesten miljoonien ansiosta. Siihen aikaan oli jo varmaa, että republikaanien ehdokkaaksi tulisi Richard Nixon, jonka johtavana tunnuksena oli kommunismin vastustaminen. Haroldson Hunt, joka edustaa Texasin oikeistoaineksia, ilmoitti jo varsin varhaisessa vaiheessa, että hän antaa kannatuksensa Johnsonille. Hänen kannatuksensa johtui käytännöllisistä syistä: Johnson taisteli juuri niihin aikoihin senaatissa öljy-yhtiöiden avustusten puolesta. Myöhemmin Hunt siirsi kannatuksensa Kennedylle siitä huolimatta, että demokraatit vaativat öljy-yhtiöiden määrärahojen tarkistamista. Hunt kommentoi: "En usko, että Kennedy lopettaa määrärahat. Häntä on vaadittu tarkistamaan niitä. Valittiinpa kuka tahansa presidentiksi, tehdään asiassa tutkimus". Hunt korosti, että asian ratkaisi USA:n kon-

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Kalle Tarvainen, Whitefish (Pikku-Penage-järvellä) täyttää sunnuntaina, toukokuun 16 pnä 76 vuotta.

Mrs. Edith Isacson, South Porcupine Ont. täyttää keskiviikkona, toukokuun 19 pnä 66 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Argentiinan vehnää NL:oon ja sieltä öljyä maksuksi

Buenos Aires. — Neuvostoliitto ja Argentina ovat allekirjoittaneet sopimuksen minkä mukaisesti Argentina lähettää vehnää Neuvostoliittoon joka vuorostaan lähettää öljyä vehnään myyvälle maalle. Arvioiden mukaan Argentina saa tämän sopimuksen ansiosta vähintään $38,000,000 kipeästi kaivattua ulkomaalaista valuuttaa.

Virallisista lähteistä saatujen tietojen mukaan Neuvostoliitto on luvannut ostaa 1,000,000 tonnia argentinalaista vehnää, mistä se maksaa noin $53 tonnista. Argentina ostaa 750,000 tonnia neuvostoliittolaista öljyä, mistä se on luvannut maksaa noin $20 tonnista.

Argentinan ilmoitetaan harkitsevan edelleen 250,000 neuvostoliittolaisen öljytonnin ostamista myöhemmin, sanottiin samoista lähteistä. Neuvostoliiton ilmoitetaan olevan valmis maksamaan kauppavaihdon eron Argentinalle kovassa valuutassa.

Sopimus allekirjoitettiin hetkellä, jolloin Argentina on jokseenkin huolestunut sen johdosta, että sen ulkomaalaisten valuuttojen reservit ovat supistuneet $70,000,000:iin. Samasta syystä Argentinan hallituksen valtuuskunta matkustaa tämän viikon lopulla Yhdysvaltoihin, Eurooppaan ja Japaniin neuvotellakseen Argentinan velkojien kanssa tarkoituksella saada näiltä helpompia maksuehtoja velkojen lyhentämiseksi.

Mitä muut sanovat

SUURI VALHE APUJOUKKONA

Detroit. — Detroit Newsin kirjeenvaihtaja Allan Blanchard sanoo Santo Domingosta lähettämässään tiedonannossa Dominikaanisen tasavallan kapinallisten syyttävän, että Voice of America (American Ääni) radio "kertoo valheita" kapinallisten alueen tapahtumista.

Blanchard sanoo: "Minä olen samaa mieltä. Samoin ovat muut kirjeenvaihtajat."

— AP:n uutistieto toukok. 12 pnä.

KIINA JA 17 LIITTOUTUMATONTA

Suhtautuminen etelä-Vietnamin sissisotaan ja USA:n pommituksiin näyttää lyöneen syvän kiilan Kiinan ja eräiden Afrikan maiden väliin. Kiinalaisella taholla on jatkuvasti korostettu kehitysmaiden merkitystä ja sanottu, että vallankumouksen kehto on nykysin tällä suunnalla, näkökohta, jota on tuettu myös moninaisin vierailuin (Tshou En lain kiertomatka Afrikassa ja monet vastavierailut Pekingissä). Tällöin hyväksytyissä julkilausumissa on korostettu yksituumaisen ulkopoliittisen näkemyksen merkitystä, mutta se on nyt luhistunut, kun 17 puolueetonta valtiota esitti huhtikuun 1. päivänä Vietnamin tilannetta koskevan vetoomuksensa.

Vetoomus oli osoitettu USA:lle, Neuvostoliitolle, Ranskalle, Kiinalle, Etelä- ja Pohjois-Vietnamille, Puolalle, Canadalle ja YK:n pääsihteerille. Siinä sanottiin erimuotoisen ulkomaisen sekaantumisen Vietnamissa johtavan vain tilanteen kiristymiseen ja esitettiin neuvottelujen aloittamista pulman ratkaisemiseksi Geneven sopimuksen hengessä.

Peking oli pitkään hiljaa tämän vetoomuksen johdosta, kunnes 22. 4. voitiin Kansan Päivälehdestä lukea voimakas hyökkäys 17 liittoutumattoman maan vetoomusta vastaan. Kielenkäyttö oli erittäin jyrkkää, kuten muutamat sitaatit todistavat:

"Kiistattomat tosiasiat osoittavat, että jännityksen alkulähteenä Vietnamissa ei ole mikään muu kuin Yhdysvaltain imperialistinen väliintulo ja hyökkäys. Mutta 17 kansakunnan 'vetoomuksessa' on nimenomaan kierretty tämä tärkein ja perimmäisin tosiasia.

— — —

17 kansakunnan 'vetoomuksessa' ei mainita lainkaan Yhdysvaltain imperialistista väliintuloa ja hyökkäystä Vietnamissa, mutta sen sijaan siinä esitetään ylimalkaisia ja epämääräisiä syytöksiä 'eri muodoissa tapahtuvaa ulkomaista väliintuloa, vastaan. Voiko se olla muuta kuin tahallinen yritys vapauttaa amerikkalainen imperialismi, päärikollinen, sen rikoksesta?

— — —

Suoraan sanoen 17 kansakunnan 'vetoomus' huolehtii täysin amerikkalaisen imperialismin eduista ja siitä on tullut Johnsonin hallituksen käsissä oleva suojakilpi, jolla torjutaan USA:n hyökkäysrikosten maailmanlaajuinen tuomitseminen ja vastustaminen."

Kansan Päivälehti leimaa vetoomuksen "Titon ryhmäkunnan" aikaansaannokseksi. Tarkempaa määritelmää ei esitetä, jolloin voidaan vetää sellainenkin johtopäätös, että kaikki 17 maata kuuluvat tähän leimattuun piiriin. Ja jos Peking edustaa nyt tällaista tulkintaa, niin se on hankkinut itselleen varsin vaikutusvaltaisia vastustajia sillä Titon ja Intian Shastrin lisäksi (joiden Pekingissä herättämät mielialat tunnetaan) vetoomuksen allekirjoittajina esiintyivät myös Kyproksen Makarios, Etiopian Haile Selassie, Ghanan Kwame Nkrumah, Guinean Sekou Toure, Kenian Jomo Keniatta, Tunisian Habib Bourguiba, YAT:n Gamal Abdel Nasser, Ugandan A. M. Obote, Sambian Kenneth Kaunda ja Algerian Ahmed Ben Bella.

Ovatko he kaikki —, Pekingin sanakirjan mukaan — nyt kappale "USA:n käsissä olevaa suojakilpeä? Syytös on niin jyrkkä, että sen voi olettaa vaikuttavan myös Kiinan ja näiden eri maiden välisiin tuleviin suhteisiin. Ja miten tässä valossa käy Aasian ja Afrikan maiden toisen huippukokouksen, jonka on määrä kokoontua ensi kesäkuun lopulla Algerissa? Kokousta on ennakolta luonnehdittu "toiseksi Bandungiksi", mutta kylmät tosiasiat viittaavat siihen, että "Bandungin hengestä" ei ole enää juuri mitään jäljellä. — OL

LABOUR JA BONNIN ALUEVAATIMUKSET

Münchenin sopimus, jolla Englanti ja Ranska halusivat tyynnyttää Hitlerin aluevaatimukset ikiajoiksi, jatkaa tänäkin päivänä varjo-olemassaoloaan. Tätä v. 1938 solmittua sopimusta, jolla Tshekkoslovakian ns. sudeettialueet siirrettiin yhdellä kynänpiirrolla natsi-Saksan valtapiiriin, ei Länsi-Saksan hallitus ole suostunut julistuksellaan mitätöimään, vaikka se ei virallisesti vaadikaan sudeettialueiden palauttamista Saksalle. Puolalle ja Neuvostoliitolle kuuluvat entiset Saksan itäalueet sen sijaan ovat Bonnin julkisella vaatimuslistalla.

Pinnan alla kytee Länsi-Saksan kuitenkin lausumaton vaatimus sudeettialueiden liittämistä Saksaan. Maan kulkulaitosministeri Christoph Seebohm, joka on näitä alueita vaativan sudeettisaksalaisten järjestön puheenjohtaja, antaa asemansa nojalla aluevaatimuksille virallistakin arvovaltaa.

Lisäksi tiedetään, että Tshekkoslovakian hallitus on useaan otteeseen yrittänyt saada Bonnia julistamaan Münchenin sopimus pätemättömäksi. Viimeisimmät tähän tähtäävät Tshekkoslovakian yritykset kytkeytyivät ulkoministeri Schröderin kampanjaan saada aikaan kaupallisten edustojen vaihto Itä-Euroopan kansandemokratioiden kanssa. Kaikkien muiden kansandemokratioiden kanssa on vaihtosopimus saatu ajat sitten aikaan, vain Tshekkoslovakian kohdalla edustustot puuttuvat, koska maa on vaatinut ehtona kaupallisten edustustojen vaihdoille Bonnin julkista irtisanoutumista Münchenin sanelusopimuksesta.

Englanti, jonka sateenvarjo-Chamberlain oli "rauha meidän ajallamme" sopimuksen isä, on näytellyt näitä Saksan aluevaatimuksia koskevissa kysymyksissä viime aikoina sangen kirjavaa roolia. Kun labour-pääministeri Harold Wilson jokin aika sitten vieraili Bonnissa, hän yllättäen julistautui "yhden Saksan" opin kannattajaksi vaadittuaan vielä vuoden päivät sitten Itä-Saksan tunnustamista de facto. Muutkin labour-ministerit ovat ahkeroineet Saksan-kysymyksessä. Puolustusministeri Denis Healey joutui äskettäin parlamentissa lujille brittiläisen Reinin-armeijan keskuuteen levitettyjen Saksan karttojen suhteen. Näissä oli — kuten Länsi-Saksan omien virastojen levittämissä kartoissa — merkitty saksalaiseksi alueeksi Oder—Neisse-linjan takaiset, Potsdamin sopimuksessa Puolalle ja Neuvostoliitolle siirtyneet alueet. Ministerin parlamentissa antaman selityksen mukaan nämä kartat ovat täysin paikallaan koska ne esittävät Saksan rajoja v. 1937! Tämä merkitsee toisin sanoin sitä, että labourhallituksen puolustusministeri hyväksyy Länsi-Saksan itäiset aluevaatimukset vastoin sopimuksia, joiden osakumppani Englanti on.

Englannin ulkoministeri Michael Stewart, joka äskettäin vieraili Tshekkoslovakiassa, leimasi puolestaan lehdistövastaanotollaan Münchenin sopimuksen mitättömäksi. Se on "inhottava ja kuollut", ministeri sanoi tehden täten tiettäväksi, että labour-Englanti ei tue Länsi-Saksan aluevaatimuksia Tshekkoslovakiassa, vaikka sillä ei olekaan mitään sanottavaa Bonnin itäaluevaatimuksista.

Englannin kannanotot Saksan-kysymyksessä ovat luvalla sanoen sekavat. Vahdinvaihto konservatiiveista labourhallitukseen on pikemminkin hämmentänyt kuin kirkastanut kuvaa Englannin suhtautumisesta maanosamme kipeimpään kysymykseen. Maailmansodan 20-vuotispäivänä oli ja on vieläkin Saksa yhä vailla rauhansopimusta. — H.A.

PÄIVÄN PAKINA

SIITÄ NIMIKERÄYKSESTÄ

Kuten on lehtemme uutistiedoissa kerrottu Suomi-Seura ry. on päättänyt jatkaa suomalaisten siirtolaisten ja heidän jälkeläistensä nimikeräystä syyskuuhun asti.

Tämä tieto vahvisti aikaisemmat olettamukset, että tätä nimikeräystä on jatkettava siksi kun siinä yhteydessä on ilmennyt eräitä aukkopaikkojakin.

Allekirjoittanut puolestaan yhtyy Suomi-Seuran toiminnanjohtajan Tauri Aaltion vetoomukseen, että tämä työ tehtäisiin Canadan suomalaisten keskuudessa mahdollisimman perusteellisesti.

Tässä yhteydessä meitä kiinnostaa ensikädessä CSJ:n, SCAUL:n, naistenkerhojen ja muiden työväenryhmien osuus.

Kuten muutama päivä sitten julkaistussa CSJ:n kansallisen keskuksen (TPK:n) tiedonannossa selitettiin, mainitun järjestön toimesta on saatu tässä yhteydessä sekä erittäin hyviä että myös heikommin onnistuneita tuloksia.

Tavallista on, että 'hyvistä uutisista" ei kannata puhua. Jos henkilö käy esimerkiksi uimassa ja palaa sieltä sekä ruumiillisesti että henkisesti virkistyneenä takaisin työnsä ääreen ,niin sellaisista asioista ei yleisen tavan mukaan kannata puhua mitään. Mutta jos sama henkilö menee toisen kerran uimaan aivan samalle paikalle, ja hukkuu siellä, niin siitä puhutaan sekä sanomalehdissä että naapuripiireissä.

Näin on myös asia tässä yhteydessä. Aiheetonta on siis puhua hyvistä tuloksista, koska "kenkä puristaa" niiden heikompien tuloksien kohdalta.

Yhtenä kompastuskivenä näyttää olevan muutamalla paikkakunnalla ilmaistu epäily, että onkohan tämä nimienkeräys hyödyllinen tehtävä työväenliikkeen kannalta katsoen, ja että tekikö CSJ:n edustajakokous lopultakin virheen, päättäessään ryhtyä tätä nimienkeräystä auttamaan.

Mikäli on puhe tehtävän hyödyllisyydestä, niin vastakohtana voitaisiin kysyä, että "mitä pahaa" on siinä, että kerätään kunnianosoitusmielessä Suomen valtion arkistoon nimet niistä suomalaisista (ja heidän jälkeläisistään) jotka ovat vissien olosuhteiden vuoksi työskennelleet sillä kuuluisalla suomalaisella sisulla Canadan, Yhdysvaltain ja eräitten muidenkin maiden rakentamiseksi? Selvästikin tällainen kunnianosoitus on myöhästyneenäkin hyödyllinen toimenpide.

Mutta onko siihen "koira haudattuna" sikäli, että täten kerättyjä nimiluetteloja voidaan käyttää väärin, joihinkin muihin tarkoituksiin?

Emme usko niin olevan sillä ,jo keräyskaavakkeet on suunniteltu "laskukaavakkeiksi" ,eli sellaisiksi, että niistä saadaan tärkeiden henkilötietojen lisäksi mahdollisimman helposti asiaa koskevia tilastotietoja.

Ja mikäli on puhe siitä CSJ:n edustajakokouksen päätöksestä, niin enemmistö Järjestön jäsenistä ja osastoista hyväksyy sen, kuten hyväksyy TPK:kin, ajankohtaiseksi, eli hyväksi päätökseksi.

Onhan järjestömme esim. puhunut vuosikausia siitä ,että meidän kaikkien pitäisi toimia **yhteisvoimin** kaikissa sellaisissa asioissa, jotka tavalla tai toisella auttavat yhteisiä pyrkimyksiämme. Miksi ei myös tässä omalla tavallaan yhteihyvää edistävässä asiassa? Totta kai me olemme valmiina järjestönä vastaamaan teoilla omat puheemme!

Kuten tiedetään, enemmistö järjestöväkeä — TPK mukaanluettuna — omaksuu tässä asiassa myönteisen kannan juuri tältä pohjalta.

Selvää tietenkin on, että "enemmistö" ei ole ehdottomasti aina oikeassa. On paljon tapauksia, missä vähemmistö on ollut oikeassa. Mutta järjestöihmiset kunnioittavat enemmistöpäätöksiä, jotka on tehty demokraattisella tavalla enemmistön toimesta.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että CSJ:n jäsenillä ja osastoilla on täysi oikeus olla eri mieltä edustajakokouksen päätöksen tiimoilta, mutta meidän kaikkien velvollisuus on omalta kohdaltamme toteuttaa tätä yhteisesti tehtyä päätöstä — toimia mahdollisimman voimaperäisesti k.o. nimikeräyskampankan onnistumisen hyväksi.

Aika tulee sitten omalla vääjäämättömällä tavallaan osoittamaan, tekikö edustajakokous oikein tai vikapiston päättäessään antaa Järjestön kannatuksen tälle nimikeräykselle. Siitä voidaan sitten keskustella Järjestön seuraavassa edustajakokouksessa. Annettakoon siellä sitten "heljua" myös TPK:lle jos osoittautuu, että se on tässä asiassa hakotiellä.

Emmehän halua sitä, että Järjestömme muodostuisi pelkäksi väittelykerhoksi siitä ,että onko enemmistö tai vähemmistö oikeassa tai väärässä. Näistä asioista voidaan keskustella samalla kun toteutetaan demokraattisesti tehtyjä päätöksiä.

Jokatapauksessa allekirjoittanut liittyy CSJ:n TPK:n toivomukseen, että meidän Järjestömme kohdalta tehtäisiin kautta maan kaikki se mitä tehdä voidaan, tämän niminkeräyskampanjan onnistumisen hyväksi. Se tulee olemaan kunniaksi järjestöllemme huolimatta lainkaan siitä kuka on tässä asiassa lopulta oikeassa. — Känsäkoura.

Urheilua

Kovia koitoksia NLn painonnoston m-kilpailuissa

Jerevan. — Aleksandr Kidjajev valloitti maanantaina painonnoston raskaan keskisarjan (82,5 kg) Neuvostoliiton mestaruuden kaikkien aikojen kolmanneksi parhaimmalla yhteistuloksella 470 kg (155—137,5—177,5). Tämän ensimmäisen mestaruuden voittanut 25-vuotias luganskilainen viilaaja, joka vielä 2 kuukautta sitten oli maailmalle täysin tuntematon tekijä, heitti samalla haasteen Tokion olympiakisojen kultmitalimiehelle Rudolf Plukfelderille ja unkarilaiselle ME-miehelle Györy Veresille.

Toiseksi sijoittui kilpailuissa ukrainalainen Viktor Shishov ja kolmanneksi Rudolf Shum. Molemmat saivat yhteistuloksen 450 kg, jolloin Shum ollen kilpailijaansa hieman painavampi sai tyytyä 3. sijaan.

Raskaan keskisarjan mestarin Kidjajevin esiintyminen teki kat sojiin erittäin voimakkaan vaikutuksen. Hän on verrattain lyhyt, ainoastaan 172 sm pitkä tanakkarakenteinen urheilijanuorukainen Hänellä on aivan erikoislaatuinen kyky keskittyä silmänräpäyksessä suureen voimanponnistukseen. Jos hän onnistuu tempaisemaan 142,5 kg, niin tuolloin hän epäilemättä voi parantaa nykyistä maailmanennätystä. Mielenkiintoista oli tänään myös se, että hän poistui kolmannen työntönsä jälkeen lavalta tyytymättömänä saavuttamaansa tulokseen.

Jerevan. — 27-vuotias volgogradilainen rakennusinsinööri Anatoli Kalinitshenko saavutti maanantaina painonnoston Neuvostoliiton mestaruuden kevyessä raskaassasarjassa. Hänen yhteistuloksensa oli 470 kg (150—142,5—177,5).

—•—

NLn Petrov nopein 3:nnella etapilla

Berliini. — Neuvostoliiton Aleksei Petrov osoitti maanantaina Rauhanajon kolmannella etapilla, ettei hänen lauantainen voittonsa ollut sattuma. Petrov voitti jälleen tosin niukasti mutta selvästi maalisuoran kirissä. Kaksi belgialaista Roger Swerts ja Herman van Springel sekä Petrovin maanmies Gennedi Lebedjev seurasivat kannoilla. Neuvostoliitto otti johdon myös joukkuekilpailussa, sillä seuraava ryhmä, jossa olivat DDR:n sinisessä paidassa ajavat miehet, jäi kärjestä noin puolitoista minuuttia.

Kolmannen etapin tuloksia: 1) Aleksei Petrov, NL 4.31,55, 2) Roger Swerts, Belgia, 3) Herman van Springel, Belgia, 4) Gennadi Lebedjev, NL (kaikilla sama aika kuin Petrovilla), 5) Rudolf Schejbal, Tshekkoslovakia 4.33,32, 6) Eberhard Butzke, DDR, 7) Jiri Hava Tshekkoslovakia, 8) Gainan Saidhusin, NL, 9) Marian Kegel, Puola, 10) Ole Ritter, Tanska (kaikilla sama aika kuin Schejbalilla).

MM-painijoille lääkärintodistukset

Lääkäri käänsi, välskäri väänsi ja poika oli kelvollinen, lauleskeltiin ennen armeijassa.

Mutta eipä ilman lääkäriä ja välskäriä poikia kelpuutettu nykyään myöskään MM-matolle. Sipiniemen opistolla Ruokolahdessa jo viikon päivät viemäriojan kaivulla ja tiukalla mattoharjoittelulla kuntoaan kohentaneet MM-paineihin valmistautuvat painileiriläiset oli sunnuntaina tuotu Helsinkiin työterveyslaitokselle tutkittavaksi: ovatko pojat kelvollisia.

Vastausta haettiin mitä moninaisimmin kokein, tutkittiin veri, sydän, keuhkot ym. Lopullinen selvyys tietysti saadaan vasta MM-kisoissa Tampereella 5—7 6.

— Sipiniemessä on kyllä harjoiteltu lujasti. Aamupäivän ovat miehet ahertaneet viemäriojan kaivussa ja iltapäivällä on painittu harjoitusotteluja, kertoi valmentaja Veijo Vasko. Harjoitusottelut ovat olleet vaihtelevia ja niissä on otettu ihan viimeiseen asti. Kisoihin kun on vielä aikaa yli kolme viikkoa, joten ylimenon vaaraa ei ole, hän sanoi.

Täydellisesti automaattinen "super"-kauppa

Bonn. — Wiesbodenissa, Länsi-Saksassa olevassa kauppakeskuksessa avattiin viime viikolla täydellisesti automaattinen "super market"-kauppa. Sitä on mainostettu maailman nykyaikaisimmaksi automaattiseksi itsepalvelukaupaksi missä ei ole palveluskuntaa lainkaan.

Perheenemäntä tulee kauppaan läpi kiertoportin joka avautuu painamalla nappulaa ja joka samalla antaa hänelle kauppalantin.

Päästyään sisälle, hän voi vapaasti kulkea automaattien keskuudessa, joissa myytävänä olevat tavarat näkyy automaattien seinämissä olevien ikkunoiden läpi. Ostaakseen jotakin hän pudottaa kauppalantin koneessa olevaan reikään ja painaa valitsemaansanappulaan. Tavara tulee palveluränniin ja kauppalantti tulee takaisin ostajalle merkittynä hänen ostoksellaan.

Poistuessaan "super market"-kaupasta ostajan edessä on toinen kiertoportti. Hän pudottaa kauppalantin ja saa heti laskun: Ostaja laittaa sitä tarkoitusta varten varattuun reikään maksun ostoksistaan ja vaihtoraha tulee hänelle takaisin toisesta reiästä ja samalla avautuu kiertoportti päästäen asiakkaan ulos.

Eräs frankfurtilainen sanomalehti kysyy jotenkin huolestuneesti jotta eiköhän ostajat tule kaipaamaan myyntiapulaisen hymyä. Saattaa olla että tämä on ollut tekijänä siihen että tämän "super market"-kaupan yhteyteen on laitettu pieni virvokkeiden anniskelukioski jossa tarjoilusta huolehtii elävä tyttö.

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —
O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)
697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. — Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN, kotiin HI 4-3356 — HELEN HIRVONEN, kotiin WA 3-4378

Autojen huoltoasema ja korjaamo
GRANDVIEW SERVICE STATION
2746 Yonge Street, Toronto 12, Ont.
(5 kadunväliä Lawrencen eteläpuolella)
PUHELIN 483-5498
Auki arkisin klo 7—7. Suoritamme kaikki autojen mekaaniset korjaukset huolella ja kohtuullisin hinnoin.
ALLAN PARTA — Omistajat — LEO LEIVO

JÄRKEVÄ, KÄYTÄNNÖLLINEN KEITTOKIRJA SUOMALAISEEN KOTIIN
HYVÄÄ RUOKAA
Toimittanut talousopettaja IRMA SARJE
534 sivua — 351 valokuvaa — Loisteliaita värikuvia
Pesunkestävät muovilakatut kangaskannet
Koko 7 3/4" x 10 5/16" - Hinta $12.25
HYVÄÄ RUOKAA on täysin uusi keittokirja sekä tekstiltään että kuvitukseltaan.
HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen reseptejä sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellista ruokia lapsille kuin aikuisille. Jokainen resepti on kokeiltu suomalaisessa koekeittiössä. Siten kirjasta on muodostunut todella käytännöllinen keittiöopas jokaiseen kotiin.
TILATKAA OSOITTEELLA
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P.O. Box 69 — Sudbury, Ont.

Tämän hyvinvoipaisuutta uhkuvan pariskunnan sanotaan yrittäneen paeta Belgradista, Jugoslaviasta vuodesta 1945 lähtien. Canadaan saavuttuaan mr. ja mrs. Dmitri Smiljanik sanoivat olevansa niin iloisia että "eivät voi sitä oikein kuvatakaan".

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Ontarion maakuntahallituksen järjestämä konferenssi Canadan 100-vuotisjuhlain valmistelua varten pidettiin täällä viime maanantaina Nor-Shor Motor hotellin kokoussalissa. Osanottajain kirjoittautuminen eri järjestöistä ja yhdistyksistä alkoi 9.30 aamulla, mutta varsinainen "seminaari" pääsi alkuun klo 10 jälkeen aamulla. Kaksoiskaupunkien 100-vuotiskomitean puheenjohtajaksi nimitetty John Styffe avasi tilaisuuden selostaen aloitekomitean muodostamista edellisenä iltana. Samalla hän kutsui Ontarion 100-vuotis- valmistelu- turisti- ja tiedonanto-osaston johtajan Jack A. Brockin ohjaamaan konferenssin menoa.

Niinpä näytettiin valmistava värielokuva "Quality of a Nation" ja esitettiin yleisiä suunnitelmia, ohjelmien kehittämistä, naisten, nuorten ja kulttuurivoimien, sekä urheiluryhmien, ynnäkaikenlaisten kunnallisten laitoksien osuuden yhdistämistä kaikkien väestökerroksien vetämisessä juhlan viettoon, maakunnallisen määrä rahalliset ja vapaaehtoiset valmistelumahdollisuudet, joista yhteenveto katsottiin monipuoliseksi ja innostavaksi varsinaisen toiminnan alkamiselle.

Kello 12 päivällä järjestäjäin taholta tarjottiin 'kylmä päivällinen'.

Iltapäivästunto alkoi taas "The Norwich Plan" elokuvalla, jossa näytettiin kuinka kylän tai kauppalan koristaminen ja uudistaminen voidaan suorittaa.

'67 ajatusta 67 värillinen sarja esitteli kohokohtia Canadan historiallisesta liittovaltion muodostamisesta ja sitten kulunee 100-vuotiskauden ajalta.

Ja lopuksi vielä näytettiin elokuva Dunvillen kauppalan 100-vuotisjuhlasta. Kaiken tämän tarkoituksena oli aloitteenpano seuraavain 19- kuukauden valmistelulle v. 1967 Canadan 100-vuotisjuhliin nähden.

• • •

Väinö Klemettin kuolemasta julkaistuun uutiseen korjauksena toivon huomioitavan, että vainajaa lähinnä suremaan jäi vaimonsa, Lempi, poikapuoli ja tytärpuoli, eikä 'ottolapsia' kuten virheellisesti kerrottiin. Hautaus suoritettiin Everest hautaustoimistosta Riverside hautausmaahan.

• • •

Smelttien saanti on ollut hyvin antoisaa, kunhan on vain jaksanut nostaa, puhdistaa, paistaa ja syödä. Se on tarina jonka tuovat kaikki kalastajat. Green Pointin perukalla oli myös saatavissa niitä savustettuina. Myöskin on niitä viety lasti toisensa perään lännelle syötäväksi ja lopuksi aavikkojen lannoittamiseen käytettäväksi. — ATH.

Maailman turuilta

NAISPUOLINEN

USAn osavaltion Pohjois-Carolinan viranomaiset eivät ole vieläkään valmiita uskomaan, että 43-vuotias linja-auton kuljettaja Spencer Furr kuuluu miehiseen sukupuoleen. Furria näet kohtasi sellainen epäonni, että hänen synnytyksessään avustanut lääkäri merkitsi hänet vahingossa tyttönä asiakirjoihin, eikä Pohjois-Carolinan byrokraatteja ole tähän päivään mennessä saatu vakuuttuneiksi, että Furr sittenkin on mies. — Minun täytynee vielä kirjoittaa muutamia kirjeitä, Furr huokaisi, kun hänen sukupuolta koskeva paperisotansa ei ollut vieläkään johtanut tulokseen.

• • •

80-VUOTIAAN LÄHENTELYLLÄ KOHTALOKKAAT SEURAUKSET

Messina. — Vimmastunut 45-vuotias nainen steriloi veitsellä rakkaudenkipeän 80-vuotiaan setänsä, joka on nyt hoidettavana eräässä Messinan sairaalassa.

Vanhus, Carmelo da Campo, palasi hiljattain kotimaahansa Yhdysvalloista, jossa hän oli viettänyt suurimman osan elämästään. Hän asettui asumaan Barcellona Pozzo di Gottoon, josta hän osti itselleen talon.

Hänen kohtalokkaan lopun saaneet romanttiset haaveensa alkoi, kun hän kutsui kaksi veljentytärtään, naimisissa olevan Carmelan ja naimattoman Catenan, asumaan taloonsa. Hän yritti intohimoisesti lähennellä Catenaa, mutta tämä torjui hänen lähentelynsä.

Viime viikolla vanhus yritti entistä sinnikkäämmin lähennellä veljentytärtään. Tämä oli kuitenkin Catenalle liikaa ja hän sieppasi veitsen ja steriloi setänsä.

Catena pidätettiin syytettynä pahojen ja pysyvien vammojen aiheuttamisesta vanhukselle, joka joutuu jäämään sairaalaan pitkäksi ajaksi.

• • •

NUDISTI KIRKKO

Kaksi veljestä on vangittu Greenupissa Kentuckyssa sen johdosta, että he ovat perustaneet nudistikirkon.

Toinen veljeksistä 42-vuotias poikamies Clarence Rowe sanoi poliisille: "Näin näyn. Näin alastoman naisen, ja sitten Herra kehotti minua riisumaan vaatteeni ja kulkemaan alasti".

Clarence ja hänen veljensä Bernie perustivat uuden kirkon kotiinsa. Kaksi ensimmäistä jumalanpalvelusta sujui normaalisti, mutta kolmannen aikana nopeasti lisääntyvien kannattajien autot aiheuttivat kuitenkin liikenneruuhkan "kirkon" ulkopuolella.

Tämän jälkeen poliisi puuttui asiaan, sillä Kentuckyn laki ei salli nudistikirkkoja, vaikkakin nudistileirit ovat luvallisia.

Uusi malmin lajittelukeino tehostaa tuotantoa

Ottawa. — Kaivosministeriön taholta ilmoitettiin täällä viime viikon torstaina että sen alainen tutkimustyöryhmä on kehittänyt menetelmän, jolla voidaan elektroonisesti lajitella raskaita alkuaineita (elementtejä) sisältäviä malmia.

Vaikka tätä menetelmää ei ole vielä kokeiltu teollisuudessa niin sitä on käytetty eräässä käytännöllisessä malmin lajittelulaitteessa. Uskotaan että sen tärkeimpänä tehtävänä tulee olemaan molybdeeni-, tina-, cesium-, elohopea- ja lyijymalmien lajittelu, mutta se kykenee havaitsemaan minkä tahansa raskaan alkuaineen jonka atominumero on suurempi kuin 36. Tämä tarkoittaa sitä, jotta tätä menetelmää ei voida käyttää kupari-, beryllium-, silicon ja rautamalmien lajittelussa.

Tämä laite, jonka ovat kehittäneet mineraalitieteitten osaston henkilökuntaan kuuluvat tri R. H. Goodman, C. A. Josling ja A. H. Bettens, käyttää elektroonisia välineitä jotka ovat helposti saatavissa.

Malmia pommitetaan keinotekoisesti tuotetun storium 90:en radioaktiivisuudella, minkä johdosta malmi tuottaa S-säteilyn siinä olevissa alkuaineissa.

Seuraamalla haluttujen alkuaiden aiheuttamia X-säteitä voidaan malmi määritellä joko halutuksi tai luokitella se kelpaamattomaksi.

Molybdeenin kohdalta, tämä on eräs alkuane jota lisätään korkealaatuiseen teräkseen tehtäessä se kuumuutta kestäväksi kun sitä käytetään pikaporauksessa tarvittavien terien valmistuksessa; laite voi lajitella malmia joka sisältää vain 1/10 osa 1% molbdeeniä.

Koska lajittelija voisi käsitellä kaivoksella olevasta ensimmäisestä murskauskoneesta tulevat pienet malmimöhkäleet niin tämä olisi suurena apuna tuotannon tehostamiseksi.

Texasin öljysuvut politiikassa

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

gressi, jossa Texasin öljymiesten etuja puolustivat Sam Rayburn ja Lyndon B. Johnson.

Viime vuoden vaalitaistelun aikana olivat Texasin miljonäärit jakautuneet kahteen leiriin. Goldwater vetosi äärioikeistolaisiin ja toisaalta Lyndon B. Johnson texasilaisena vetosi moniin muihin, jopa näihin ääriaineksiin.

Robert Kleberg, joka johti Goldwaterin kannattajia, antoi huomattavan summan Arizonan kultapojan vaalirahastoon ja käytti vaikutusvaltaansa muiden Texasin miljonäärien suhteen. On muistettava, että Kleberg menetti 50,000 eekkeriä maata Kuubassa. Myös Haroldson Hunt oli kulissien takana Goldwater-tukija, vaikka hän julkisuudessa pidättyikin kannanotoilta. USA:n lehdistössä on nimetty parisenkymmentä rikasta texasilaista Goldwaterin kannattajaa, mutta hekään eivät tehneet asiasta julkista. Kun lokakuussa 1964 julkaistiin luettelo niistä 519 liikemiehestä, jotka olivat tukeneet Goldwateria, oli siinä vain 7 texasilaisen nimet.

On syytä olettaa, että Texasin rikkaat, useimmat heistä, tukivat Lyndon B. Johnsonia. Lokakuussa viime vuonna kirjoitti New York Timesin kirjeenvaihtaja: "Monet konservatiiviset liikemiehet Dallasissa, Houstonissa ja Fort Worthissa, jotka aikaisemmin tukivat Nixonia ja Eisenhoweria, ovat nyt sitoutuneet kannattamaan presidenttiä (Johnsonia). Heidän uskotaan pitävän Johnsonin saamista Valkoiseen taloon liikeasioittensa kannalta edullisena."

Lyndon B. Johnsonin puolelle asettui julkisestikin joukko texasilaisia liikemiehiä. Kun Johnson sitten valittiin presidentiksi, on joitakin aikaisempia Goldwater-kannattajia siirtynyt hänen leiriinsä. Heillä on kiire: Suurten itäisten yhtymien edustajat ovat Valkoisen talon jokapäiväisiä vieraita ja Grawford Greenewalt, Du Pontin "imperiumin" päällikkö, on eräs presidentin epävirallisista neuvonantajista. Johnson rupeaa tuntemaan — kuten Newsweek asian ilmaisee — itsensä itärannikon rikkaiden miesten klubin jäseneksi. On mahdollista että jotkut Texasin öljymiljonääreistä epäilevät, että itärannikon rahamaailma nielaisee heidän "texasilaisen" presidenttinsä samalla tavalla kuin se on nielaissut puolet Texasin öljystä.

Bonnin hidastelu avun antamisessa kosti itsensä

Bonn. — Länsi-Saksa on viivyttänyt vastaustaan Yhdistyneen arabitasavallan pyyntöön, joka koski 120 megawatin ydinreaktorin toimitusta sekä taloudellista apua rauhanomaisiin tavoitteisiin pyrkivälle ydintutkimukselle, kertoi muuan Länsi-Saksan tutkimusministeriön edustaja Bonnissa maanantaina.

Länsi-Saksan hallitus harkitsi tätä pyyntöä parhaillaan viime vuoden lopulla kun Bonnin ja Kairon välit viilenivät Länsi-Saksan Israeliin suuntautuvien asetoimitusten sekä suunnitellun Isarelin tunnustamisen johdosta.

Demokraattisen Saksan valtionpäämies Walter Ulbricht vieraili Kairossa tämän vuoden helmikuussa ja kiihdytti edelleen Länsi-Saksan ja YAT:n keskinäistä kiistaa. Itä-Saksa lupasi viime viikon perjantaina toimittaa YAT:lle tarkemmin määrittelemättömiä laitteita rauhanomaista ydintutkimusta varten sekä radioaktiivisia isotooppeja teollisuuden, lääketieteen ja maatalouden tarpeisiin. Itä-Saksa ja YAT suunnittelevat myös tiedemiesten vaihtoa.

Afro-aasialainen solidaarisuuskokous

Winneba, Ghana. — Ghanan presidentti Kwame Nkrumah avasi Winnebassa Aasian ja Afrikan kansojen 4. solidaarisuuskonferenssin.

Kansainvälisen foorumin työhön osallistuu yli 400 valtuutettua Afrikan ja Aasian maista sekä 40 tarkkailijaa Afrikan yhtenäisyysjärjestöstä, latinalaisen Amerikan ja Euroopan maista.

Konferenssin päiväjärjestyksessä on mm. taistelu imperialismia, kolonialismia ja neokolonialismia vastaan ja taistelu rauhan puolesta

Konferenssissa luettiin Leonid Brezhnevin konferenssin puheenjohtajalle osoittama kirjelmä, jossa sanotaan mm:

Aasian ja Afrikan kansojen solidaarisuusliike näyttelee tärkeätä osaa niiden edistyksellisten voimien yhdistäjänä, jotka toimivat täydellisen kansallisen vapautuksen ja perinpohjaisten sosiaalisten uudistusten puolesta sodan voimia vastaan.

Neuvostoliiton kansoille ovat aina olleet läheisiä tämän solidaarisuusliikkeen jalot päämäärät ja Neuvostoliitto on aina lujasti ja johdonmukaisesti tukenut ja tukee edelleenkin näitten päämäärien toteutumisen puolesta käytävää taistelua.

Presidentti Tito vierailee Norjassa

Oslo. — Jugoslavian presidentti Josip Broz Tito ja hänen puolisonsa saapuivat maanantaina Osloon aloittaen täten viisipäiväisen Norjan-vierailunsa kuningas Olavin ja Norjan hallituksen vieraina. Presidentti Titon seurueeseen kuuluu myös Jugoslavian ulkoministeri Marko Nikozic.

Presidenttiä ja hänen seuruettaan olivat Fornebyn lentokentällä vastassa kuningas Olavi, kruuninprinssi Harald ja Jugoslavian Norjan-suurlähettiläs, rouva Stana Tomasevic. Presidentti Tito on ensimmäinen Norjassa vieraillut Jugoslavian valtionpäämies.

Viisipäiväistä viikkoa kokeiltu Neuvostoliitossa

Moskova. — Laajaa työläisten asemaan vaikuttavaa kokeilua suoritetaan parhaillaan Dneprin alueella Neuvostoliitossa. 42 teollisuuslaitosta, joukossa suuria kaivoksia ja Zaporozhestahl terästehdas, on kokeillut viisipäiväisiä työviikkoja. Alueen 120,000 työläiselle on annettu kaksi vapaapäivää viikossa ja muina päivinä on työaika pidennetty 7 tunnista kahdeksaan. Työpalkat on säilytetty saman suuruisena kuin 6-päiväisenkin työviikon aikana.

Jo kuukausia jatkuneen kokeilun ensimmäisten yhteenvetojen mukaan työläiset suosivat lyhennettyä työviikkoa, koska se lisää vapaa-aikaa. Työmatkat peseytymisineen ja pukeutumisineen vaativat lähes kolme tuntia ja työviikon lyhentäminen merkitsee sitä, että nämä kolme tuntia eli 13—15 tuntia kuukaudessa jää heidän omaan käyttöönsä. Erityisen tyytyväisiä ovat naiset, joilla on lapsia huollettavanaan, sekä työnsä ohella kouluja käyvät nuoret.

Myös tehtaiden johtajat kannattavat työviikon lyhentämistä ja toteavat mm., että työkuri on kokeen aikana parantunut ja omavaltaiset työstä poissa olot vähentyneet. Johtajien lausunnoissa ilmoitetaan m. m., että työtapaturmien määrä on koeaikana supistunut.

Lyhennettyyn työviikkoon siirtyminen on pakottanut talousalueen yleisönpalvelu- ja kulttuurilaitokset muuttamaan huomattavassa määrin työtapojaan, mm. liikennettä on muutettu.

Dneprin kansantalousneuvosto antaa kokeesta erittäin myönteisen lausunnon, mutta haluaa lisäkokemuksia ennen kuin lyö lukkoon 5-päiväisen viikon.

M.S. GRIPSHOLM -- M.S. KUNGSHOLM

— LAIVAVUOROT 1965 —

New Yorkista:		Göteborgista:	
KUNGSHOLM	toukok. 19	GRIPSHOLM	toukok. 22*
GRIPSHOLM	kesäk. 1	KUNGSHOLM	kesäk. 12*
KUNGSHOLM	kesäk. 23	GRIPSHOLM	kesäk. 16*
KUNGSHOLM	heinäk. 17	KUNGSHOLM	heinäk. 6
KUNGSHOLM	elok. 9*	KUNGSHOLM	heinäk. 28
GRIPSHOLM	elok. 24*	KUNGSHOLM	elok. 21
GRIPSHOLM	syysk. 18*	GRIPSHOLM	syysk. 7
GRIPSHOLM	jouluk. 1*	GRIPSHOLM	jouluk. 28*

*Säästökausi.

*Säästökausi: 5%:n alennus meno-paluulipusta.

Matkatavarat voidaan lähettää suoraan New Yorkista Helsinkiin tai Turkuun.

JUHLAVA JOULUMATKA SUOMEEN V. 1965
20%:n alennuksella
Matkanjohtaja Mr. Bent A. Engsted SAL:n Chicagon konttorista.
Jos matkustaja lähtee joululaiva GRIPSHOLMILLA joulukuun 1 pnä ja palaa takaisin joulun jälkeen GRIPSHOLMILLA joulukuun 28 pnä, saa hän meno-paluulipusta 20%:n alennuksen säästökauden one-way-hinnasta. Halvin edestakainen laivalippu maksaa tällöin $384.00.

Varatkaa paikkanne matkatoimistostanne tai suoraan
SWEDISH AMERICAN LINE
636 Fifth Ave., New York, N.Y. 10020, Tel. CI 7-7100
325 Logan Ave., Winnipeg 2, Man.
Room 705, 465 St. John St., Montreal 1, Que.

RITARI AGENCIES LTD.
Vakuutus- ja Matkailutoimisto
7 CEDAR ST. SUDBURY PUH. 675-5683

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

3½ EEKKERIN MAAPALA MYYTÄVÄNÄ, täysin eroitettu, 1 maili Whitefish hotellista. Lähempiä tietoja saa soittamalla: puh. 866-2584, Whitefish, Ont. (6-11-15)

MYYTÄVÄNÄ

MYYDÄÄN HYVILLÄ MAKSUEHDOILLA pieni sauna 2½ eekkerin järvenrantatontilla Penagen tien varrella. Lähempiä tietoja puhelin 673-1804 klo 5 jälkeen iltasin tai kirj. O. Lindroos, site 18, R. R. 2, Sudbury, Ont.

Sulo Heinola
suosittuja
FORD
AUTOJA JA TROKEJA
McLeod Motors
& Equipment Ltd.
Puh. 673-9501
Soittakaa "Collect" kauempaa

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Hyvää mustaamultaa
Bush. 60c — 3—$1.40 pakattuna
Vuotuisia ja vuosikasvisia KUKANTAIMIA, lehti- ja kivihreitä puita, pensaita, ruusupensaita, altapensaita, köynnöksiä ja kalkenlaisia hedelmäpuita ym.
Pohjoista varten jalostettuja.
Lannoitusaineita, siemeniä ja ruohon siemeniä.
BEAUMONT'S
GARDEN CENTRE
Puh. 675-6381
146 Nepahwin Ave. Sudbury

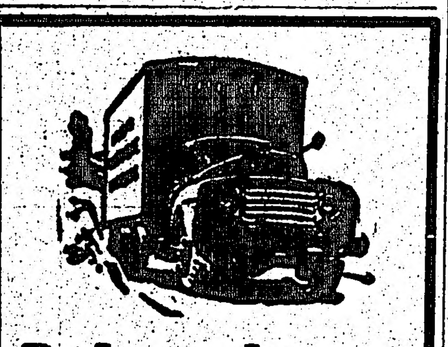
Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
26 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Unkarin mustalaiset" näytelmän harjoitukset tiistaina tk. 18 pnä klo 7 illalla Finnish-haalilla. Kaikki näyttelijät mukaan.

Suurjuhlakomitean kokous on Finnish haalilla torstaina, toukok. 20 pnä, kello 7.30 ill.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Kuoron harjotukset Finnish haalilla keskiviikkoihin, kello 7.30 ill.

Näytelmäseuran hauska bingo-ilta Työn Puistossa torstaina, touko. 20 pnä alkaen kello 7 illalla.

Melody-orkesterin harjoitukset Finnish haalilla maanantaisin, klo 7.30 ill.

Diefenbaker vierailee nyt Sudburyssa

Virallisen oppositiopuolueen, konservatiivipuolueen kansallinen johtaja John Diefenbaker vierailee viikonlopun ajan Sudburyn seudulla. Alustavien tietojen mukaan mr ja mrs Diefenbaker saapuvat Sudburyyn perjantaina.

Poliittisen kalastuksen lisäksi mr Diefenbakerin sanotaan käyvän viikonvaihteen aikana kokeilemassa onneaan myös Sudburyn piirin hyvillä kalavesillä. Mrs Diefenbakerin sanotaan vierailevan keuhkotautiparantolassa sekä parissa sudburylaisessa sairaalassa.

Universal Electric Co.
KYÖSTI JOKINEN, omistaja
Kaikkea alaan kuuluvaa työtä
SÄHKÖSAUNANKIUKAITA
Puh. 675-2724 Sudbury

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. Kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Hyvät talkoot Työn Puistossa

Työn Puistossa tehtiin torstai-iltana kirjaimellisesti puhuen "puhdasta jälkeä".

Osaston kesänviettopaikan kunnostamis- ja puhdistamistalkoot onnistuivatkin erinomaisen hyvin. Talkoolaisia oli kolmattakymmentä, toistakymmentä riuskaa naista ja kymmenkunta uutteraa miestä.

Siellä haravoitiin, lapioitiin, maalattiin ja suoritettiin kaikkea sitä, mitä kevätkorjaustyöt vaativat. Talkoot alkoivat jo kuuden tienoissa illalla ja jatkuivat iltapimeään asti, minkä jälkeen käytiin saunassa pesemässä hiet ja liat pois. Kaiken kaikkiaan hyvin onnistuneet talkoot.

Suurjuhlavieraita tulee Sudburyyn hyvinkin kaukaa

Tänä kesänä, heinä- ja elokuun jamassa "johtavat kaikki tiet Sudburyyn" mikäli on puhe täkäläisten kansalaistemme loma- ja juhlamatkoista.

Saatuaan alustavasti tietoja siitä, että ohjelmanesittäjiä ja juhlavieraita voi tulla aina kiranniikolta ja aavikkomaakunnista asti, puhumattakaan nyt suuren Ontarion ja Quebecin "pitkämatkalaisista", suurjuhla valmistava komitea päätti tehdä kaikkensa avustaakseen kuorolaisten sekä urheilijain ja muiden ohjelmanesittäjäin lisäksi mikäli mahdollista myös "pitkämatkaisten" vierailten majoitusta.

Että vältyttäisiin turhan vuoksi paikkojen varaamisesta sellaisille henkilöille, joille on omat "tuttavansa" ja siis valmiit paikat, ja toisaalta sitä, että joku ohjelman esittäjä jäisi ilman majapaikkaa, kuoroja, orkestereja, ja urheiluseuroja pyydetään ottamaan hyvissä ajoin tarkat tiedot siitä, kuinka monta majapaikkaa ne tarvitsevat ja ilmoittamaan siitä Sudburyn majoituskomitealle.

Paikallinen juhlakomitea valmistautuu oikean "kansainvaeltuksen" varalta, mutta siitä huolimatta uskotaan, että mitä majoitus-, kuin ravintolapuolikin saadaan tyydyttävästi ratkaistuksi. Siis tervetuloa suurjuhlille, missä on paljon vanhoja tuttuja ja suuri mahdollisuus uusien tuttavuuksien solmiamiseen, sanovat juhlan järjestäjät.

Sudburyn piirissä eniten kuolemia maanteillä

Ontarion lainlaatijakunnassa tällä viikolla annetussa raportissa kerrottiin, että Sudburyn piirissä oli tapahtunut tämän vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana suhteellisesti (väkiluvun huomioon ottaen) enemmän liikenneonnettomuuksissa tapahtuneita kuolemia kuin millään muulla alueella Ontariossa.

Tilastot osoittavat, että mainitun ajan kuluessa oli tapahtunut peräti 16 kuolemantapausta 802 liikenneonnettomuudessa.

Raportissa kerrottiin, että samoin tämän vuoden ensimmäisen neljänneksen kuluessa oli tapahtunut kautta Ontarion hämmästyttävässä määrässä enemmän auto-onnettomuuksia kuin oli tapahtunut vastaavana aikana viime vuonna.

Sudburyn kaupungin poliisin kirjat toteavat, että itse kaupungissa neljä ihmistä oli kuollut liikenneonnettomuuksissa maaliskuun loppuun mennessä vuoden alusta lukien ja että samanaikaisesti oli tapahtunut 463 auto-onnettomuutta, joissa vahingot ylittivät $100.

Inco toimittanut perille enemmän nikkeliä vuoden alkuneljänneksen aikana

Kuten aikaisemmin ennustettiin International Nickel-yhtiö toimitti perille ostajilleen tämän vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana enemmän nikkeliä kuin minään vastaavana aikana yhtiön historiassa. Nikkelin perille toimittamiset olivat lisääntyneet viitenä peräkkäisenä kuukautena ja kuparin perille toimittamiset lisääntyivät jokseenkin samalla tavalla. Vain platinametallien myynnit laskivat vähäisesti.

Varoitus tupakasta itse rasioihin

Washington. — Yhdysvaltain senaatin kauppavaliokunta on yksimielisesti hyväksynyt lakiesityksen, jonka mukaan kaikkiin savukerasioihin kiinnitetään varoitus tupakanpolton vaaroista.

Lain mukaan Yhdysvalloissa ei enää saa myydä savukerasioita: joihin ei ole liitetty huomautusta: "Varokaa, tupakanpoltto saattaa olla vaarallista terveydellenne". Koko senaatin on vielä hyväksyttävä lakiesitys.

SURUN AIKANA

Henkilökuntamme jäsenet ovat parempia kuin vain työläisiä

Meidän henkilökuntamme koostuu tehokkaista, ymmärtäväisistä ihmisistä, joilla on naapureina yhdyskunnassanne rehellinen pyrkimys siihen, että tämä vaikea hetki tulisi Teille mahdollisimman helpoksi.

Palvellut yhdyskuntaamme 40 vuotta

JACKSON & BARNARD
HAUTAUSTOIMISTO
Hienoin palvelu ei maksa sen enempää
233 LARCH STREET SUDBURY

ENGLANNIN TERÄKSEN KANSALLISTAMINEN

Wilsonin hallitus on ryhtynyt tosissaan ajamaan läpi Englannin terästeoliisuuden ottamista uudelleen valtion haltuun hintaan mihin tahansa. Viikko sitten torstaina hän saavutti ensimmäisen alustavan voiton, kun parlamentti hyväksi niukalla äänten enemmistöllä 310—304 hallituksen vastaisen terästeollisuuden kansallistamista koskevan lainsäädännön pohjaksi laatiman muistion. Se koskisi 14 suurinta yhtiötä ja 90 pros. teräksen tuotannosta. Kysymys ei siis ollut vielä mistään kansallistamistoimenpiteisiin oikeuttavista toimenpiteistä, jotka saattavat mikäli niistä ylipäänsä tulee totta, venyä sangen pitkälle. Jo nyt on aivan ilmeistä että ainakin uudet vaalit joudutaan suorittamaan mm. terästeollisuuden kansallistamisen merkeissä.

* * *

Terästeollisuuden kansallistaminen on säilynyt työväenpuolueella vaaliohjelmien eräänä huomattavimpana syöttinä osoitukseksi siitä, ettei työväenpuolue ole unohtanut "sosialismin asiaa". Työväenpuolue kansallisti pääministeri Attleen valtakaudella terästeollisuuden, mutta tuskin se ehdittiin toimeenpanna, kun vaalit toivat parlamenttiin konservatiivisen enemmistön, joka palautti terästehtaat takaisin yksityisille. Jo tuolloin esiintyi ankaraa arvostelua sen johdosta, että Attleen hallitus lupasi ja maksoikin ylikorkeita korvauksia terästehtaiden omistajille. Operaatiosta Englannin veronmaksajat joutuivat pulittamaan useita kymmeniä miljoonia puntia.

* * *

Kansallistamiseen on ollut täysin asiallisia perusteita. Tämä on esitetty vakuuttavasti työväenpuolueen edustajien taholta ja ne ilmenevät jopa kansainvälisistä tilastoista. Englannin terästeollisuus on eräs maailman takapajuisimpia. Jo 30 vuotta sitten terästeollisuus solmi vallassa olleiden konservatiivien avustuksella hintakartellin, joka on pitänyt terästeollisuutta tuottoisana lähteenä olivatpa suhdanteet millaiset tahansa. Englannin teräsmonopoleilla ei ole ollut sen paremmin pakkoa kuin aihettakaan suorittaa uudistuksia tuotannossa, sen laajentamisesta puhumattakaan. Ennen toista maailmansotaa Englanti oli maailman kolmanneksi suurin teräksen tuottaja USA:n ja Neuvostoliiton jälkeen. Nyt sen ovat ohittaneet sekä Länsi-Saksa että Japani. Ja Ranska lähestyy Englantia. Vuosien 1955—63 välisenä aikana Englannin terästuotanto pysyi miltei paikallaan eli vähän yli 20 miljoonana tonnina vuodessa. Samana aikana mm. Neuvostoliiton terästuotanto on noussut 45,3 miljoonasta tonnista 80,5 miljoonaan tonniin eli lähes 2-kertaistunut. Länsi-Saksa ja Japani tuottavat nykyisin yli 10 miljoonaa tonnia terästä enemmän kuin Englanti. Maailman terästeollisuuden viime vuosina kokemasta teknologisesta vallankumouksesta Englannin terästeollisuus ei tiedä muuta kuin kirjojen ja kuvien välityksellä. Ja kuitenkin terästeollisuus on pystynyt jakamaan osakkailleen osinkoa, joka kestää täysin vertailun Englannin muiden kehittyneiden alojen kanssa. Englannin kansallisen ja yleisen talouden edun kannalta kansallistaminen on oikeutettua ja välttämätöntä.

* * *

Kansallistamisen toimeenpanossa merkitsee kuitenkin ratkaisevaa osaa, miten suoritetaan korvaus. Wilsonin hallitus on luvannut terästehtaiden omistajille korvauksen niin suurena, että nämä itsekin hämmästelevät. Osakkeiden omistajat eivät saisi pörssissä koskaan osakkeistaan niin hyviä hintoja, millä Wilsonin hallitus on valmis ne lunastamaan. Ei ole ihme, että konservatiivit eivät ole kajonneetkaan korvauspykäliin, vaan pitävät kiinni nimenomaan periaatteesta, "sosiaalisoimista vastaan". Työväenpuolueen vasemmistosiiven keskuudessa on herättänyt suuttumusta Wilsonin hallituksen runsaskätisyys. Se taakka, jonka Englannin valtio ja veronmaksajat saavat kannettavakseen korvausmaksujen johdosta, nousee niin ylettömäksi, mikäli niiden suorittaminen loppujen lopuksi on yleensä mahdollista, että koko kansallistamisen taloudellinen arvo pitkälläkin tähtäimellä käy kyseenalaiseksi. — Kras.

Teknillistä apua NLsta Algeriaan

Moskova. — Neuvostoliiton puolustusministeriössä allekirjoitettiin maanantaina sopimus Algerialle annettavasta teknisestä avusta. Sopimuksen allekirjoittivat Neuvostoliiton puolustusministeri marsalkka Malinovski ja Algerian valtuuskunnan johtaja, puolustusministeri Houari Boumedienne.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen ystävämme
MARTHA LEHDON
MUISTOLLE

Lyyli ja Jussi Pärssinen
Anita ja "Red" Sproule ja tytöt
Senja ja Edwin Suksi
Miriam Kauppinen
Irja ja Aatu Koivula
Rauha ja Aimo Mäki
Tilda ja Jack Männistö

SUDBURY ONTARIO

Sanoo tupakkaorjaa "lapselliseksi"

Ottawa. — Piintynyt tupakoitsija kuvattiin täällä torstaina lapselliseksi, epävarmaksi ja epäjohdonmukaiseksi henkilöksi, joka ei tavallisesti tiedä miksi hän tupakoi ja miksi hän ei voi tupakoinnista luopua.

Jälellejäänеiden lasten montralilaisyhdistyksen psykologisti, tri E. merson Douyon ei varonut lainkaan sanojensa terävyyttä puhuessaan täällä 75:lle teini-ikäiselle canadalaiselle, jotka osallistuivat "tupakointi ja terveyskonferenssiin.

Tri Douyon ei ole itsekohtaisesti koskaan tupakoinut

Hän vertasi tupakoitsijaa huumausaineitten orjiin ja alkoholisteihin, jotka tarvitsevat jonkinlaista kainalokeppiä itsensä tukemiseksi ja piiloittaakseen eräitä henkilökohtaisia pulmiaan.

Tupakoinnin yksi traaginen puoli on se, että tupakoitsija joutuu paheelliseen ympyrään, selitti tri Douyon. Tultuaan kovaksi tupakoitsijaksi henkilö tulee huolestuneeksi tupakointinsa määrästä. Ja tupakoinnin aiheuttama huoli voi johtaa tupakoinnin edelleen lisääntymiseen. "Henkilön on lisättävä päivittäistä tupakointiaan huoliensa haihduttamiseksi".

Hän myönsi kuitenkin, että yleinen mainoskampanja tupakoinnilla peloittamiseksi ei tuota toivottuja tuloksia, sillä useimmat tupakoitsijat "ajattelevat että he ovat oikeassa".

Maakunnallisten terveysjärjestöjen ja opetusministeriöiden kokoukseen lähettämät teini-ikäiset antoivat omia tuomitsevia lausuntoja tupakoinnista.

Rasian päivässä polttava 16-vuotias ottawalaistyttö, Wendy White sanoi, että hän ryhtyi tupakoimaan 11-vuotiaana. "Tuntui siltä, että se oli taisteluhaaste minun vanhempieni tahtoa vastaan", hän sanoi selittäen, että "nyt on mahdotonta lopettaa tupakointia".

Wendy sanoi häneen vaikuttaneen sen kun hänen vanhempansa ja tuttavansa ovat tupakoitsijoita.

Teini-ikäisten "tupakointi ja terveys-konferenssi" päättyy perjantaina.

Rosvohyökkäyksiä Kolumbiassa

Bogota. — Maanviljelijäin järjestämä itsepuolustusryhmä surmasi seitsemän Alcazarin kylään hyökänneistä 40 rosvosta Caucan maakunnassa noin 600 km Bogotasta kaakkoon, kerrotaan Bogotaan saapuneissa tiedoissa. Yksi maanviljelijä sai surmansa hyökkäyksessä.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Uusi suomalainen polkupyörämalli

Tänä keväänä ilmestyy kaduille ja teille aivan uudentyyppinen polkupyörä. Helkaman pyörätehdas on suunnitellut uutuuden, jolla ei vielä tällä hetkellä ole nimeä.

Uusi pyörä poikkeaa totutusta monin tavoin. Kun sen suunnitteluun ryhdyttiin, oli tavoitteena hinnaltaan huokea polkupyörä, joka soveltuisi kaikkien käyttöön. Ei siis enää miesten pyörää, naisten malleja ja perheen nuorimmille vielä erilaisia ajokkeja. Piti kehittää malli ,joka sopisi koko perheelle ,yhtä hyvin isälle kuin tyttärelle.

Kahden vuoden työn tuloksena on uusi malli valmistunut. Ulkonäöltään sen tuntee totuttua pienemmäksi pyöristään. Toinen tekninen uutuus on teräsrunko. Se ei ole enää putkea, kuten aikaisemmin, vaan muodostuu teräslevystä puristetusta kotelopalkista. Edelleen voidaan mainita runkoon kiinteästi rakennettu tavarateline. Tärkeä seikka on istuimen säätövara. Sen korkeus on muutettavissa käden käänteessä ilman mitään työkaluja.

Uuden pyörän rakenne tekee sen soveltuvaksi kaiken ikäisille vain satulaa ja ehkä ohjaustankoa säätämällä. Pyörät ovat 22-tuumaiset, mutta ilmamäärältään yhtä suuret kuin 28". Välitys tekee pyörän ketteräksi ja mukavaksi ajaa. Teräslevyrunko muodostaa tavallista keveämmän, mutta silti lujemman rakenteen. Keveys on tietysti omiaan lisäämään ajon mukavuutta. Uutuuspyörän hinta on saatu hyvin kilpailukykyiseksi, se on vain ns. nuorisopyörien luokkaa.

Suomalainen pyöräteollisuus on näin astunut uuden merkittävän askeleen eteenpäin. Helkaman uutuuspyörä on jo heti alussa herättänyt suurta kiinnostusta ulkomaita myöten.

* * *

Kotineuvoja

MAKKARAKUPPEJA JA MAKARONEJA

Keitetyt makaronit maustetaan voilla ja juustoraasteella.

Kuppeja varten leikataan lauantaimakkarasta kuorineen noin puolen tuumn paksuisia viipaleita, jotka paistetaan pannussa vain toiselta puolelta. Paistumisen aikana kuori vetää makkaran kupiksi. Ovat nopeatekoisia. Ne täytetään heti kuumalla täytteellä ja asetetaan lämmitetylle tarjoiluvadille.

Täytteenä voi käyttää erilaisia kasviksia, päälle voi panna jotain ehkä tähteeksi jäänyttä vaaleaa kastiketta, kupit voi myös täyttää paistetuilla sienillä, sipuilrenkailla tai muna kokkelilla.

* * *

RUUKKUKASVIT

Ruukkukasvejanne häiritsevät pienet kärpäset saa häviämään jos ripottelee lautasen reunalle kalkkia. raa'at perunalohkot keräävät myöskin hyönteisiä mullasta.

* * *

TAPETIT

Uuteen tapettiin ilmestynyt kupla voidaan helposti suoristaa painamalla sitä kuumalla silitysraudalla. Laittakaa kuitenkin paperi raudan ja tapetin väliin, eikä rauta saa olla liian kuuma.

* * *

MAKARONISTA MAUKASTA

Vaikka oikein keitetyt makaronit ovat hyviä jo siltään voin (ja juustoraasteen) kanssa, niin vaihteeksi voi kokeilla jotain kastiketta seuraavasti.

1. Silputtua sipulia käristetään voissa tai öljyssä, lisätään tomaattikastiketta ,ja vettä sekä mausteeksi suolaa, paprikaa ja valkopippuria varovasti.

2. Vedellä laimennettua tomaattikastiketta maustetaan suolalla ja valkosipulimehulla.

3. Jauhelihaa, hakattuja sieniä, (makkara-, maksa -tai munuaiskuutioita) ruskistetaan rasvassa, maustetaan, keitetään hiljaisella tulella lihaliemellä "mehustettuna".

* * *

SIPULI

Halkaistu sipuli, jota ei sillä kerralla tarvita, säilyy hyvin jos sen leikkauspinnalle sivellään voita. Se ei silloin myöskään levitä hajua ruokakomeroon. Sipulin voi myös panna muovipussiin.

* * *

PAISTI

Paistia ei saa huuhdella, koska silloin siitä häviää lihan hieno mehu eikä se tule paistettaessa kauniiksi.

Rautalangan pätkät lujittavat betonia

Tienpinnan betonilaattoja valmistettaessa käytetään tavallisesti rautalankaverkkoa tai muuta raudoitusta, mikä tekee laatat kestäviksi. Tämä hidastaa työtä ja lisää kustannuksia. Mutta ovatko ne aina aivan välttämättömiä? Eikö työmenetelmiä voitaisi muuttaa?

Canadalaiset tiedemiehet ovat sitä mieltä, että kestäviä laattoja voidaan valmistaa ilman verkkoa ja tukirautoja. He ovat keksineet uuden työmenetelmän, mikä on sekä yksinkertainen että tehokas.

Betonimassaan lisätään sekoitusvaiheessa ohuesta rautalangasta leikattuja pätkiä, jotka antavat betonille riittävän lujuuden moniin tarkoituksiin. Suoritetuissa kokeissa on todettu tällaisen betonin olevan kaksi kertaa kestävämpää kuin tavalliseen tapaan valmistettu.

Alan asiantuntijoiden mukaan uusi menetelmä soveltuu parhaiten tierakennusalalle ja erikoisesti pintalaattojen valmistukseen.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
Antti Äystön
MUISTOLLE
Erkki Penttinen
Beaver Lake, Ont.
Vilma ja Eino Lehtola
Sudbury, Ontario

Erittäin mukavat kulkuvuorot suoraan
KÖÖPENHAMINAAN
mistä on erinomaiset yhteydet eri puolelle Suomea
SUOSITULLA
M/S BATORY
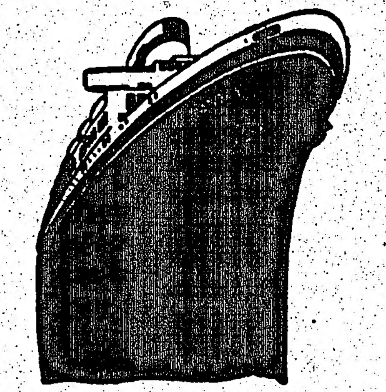
Tehkää paikkatilauksenne
NYT
kulkuvuoroihin Montrealista
HEINÄKUUN 2 P.
HEINÄKUUN 30 P.
•
Älkää sivuuttako tätä
ERIKOISKULKUVUOROA
SUORAAN HELSINKIIN
Montrealista — toukok. 28 p.
•
Käykää paikallisessa matkatoimistossanne tai
POLISH OCEAN LINES
GDYNIA AMERICA LINE
159 Bay St., Toronto 1, Ontario

Ajankohtainen tietokirja
ASEIDENRIISUNTAONGELMA JA YDINTAISTELUVÄLINEET
122 SIVUA — HINTA SID. $2.75

1959 perustetun Ulkopolitiikan tutkimuksen säätiön tarkoituksena on edistää kansainvälisen politiikan tutkimusta ja ulkopoliittisen kysymysten tuntemista Suomessa.
Valtiot. tohtori Risto Hyvärisen tutkielman tarkoituksena on antaa yleiskäsitys toisaalta suurvaltojen tehokkaimmista taisteluvälineistä, ydinaseista ja toisaalta aseidenriisunnan tarpeellisuudesta, toteuttamisvaikeuksista ja tosiasiallisista mahdollisuuksista.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
BOX 69 SUDBURY, ONT.